

DEBRECZEN

XVIII. évi. 217. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

Ujabb rendelkezések a sertiégek forgalmáról és levágásának szabályozásáról

Uj módszer, gyors intézkedés

A közellátási miniszter és államtitkára áruhát öltöttek és úgy jártak végig a pesti piacokat és elárúsító helyeket, hogy meggyőződjenek, hol a baj, miként megy a vevők kiszolgálása és abban az időszerű közellátási kérdésben, hogy hol bujkál a tojás, személyes tapasztalatokat szerezzenek.

Ifjúsági olvasmányainkból emlékeztünk Mátyás király áruhás országjárására, ezzel kapcsolatban sok derűs történetre, de minden Mátyás-legendának az a motója, hogy igazságot kapott, akit igazságtalanság ért és megtorlást a visszaélés.

Ugyanebből a szempontból üdvözlő örömmel és helyesléssel a magyar társadalom a közellátási miniszternek és államtitkarának áruhás körútját, amely bármilyen szokatlan is a mai modern életben, de imé mégis csak célravezető és igen hatásos. Mert máris megszűntek egy olyan anomáliát, amelyről eddig kevés szó esett, de amit alaposan érezhetett az a pesti közönség, amely kénytelen volt sorbaállni kenyérért, vajért, utóljára meg tojásért. Az áruhás miniszteri urak leleplezték azt is, milyen sok gorombáskodást kell eltűrnie és lenyelnie a fogyasztóknak Budapesten. Tapasztalatokat leszüre, mindjárt ki is adott egy intő figyelmeztetést, hogy a fogyasztók sok gondját és baját ne tetézzék még egyesek gorombasággal és udvariatlansággal.

Az aktuális kérdés másik részében is gyors intézkedés történt, mert mint a pesti tudósítások elmondják, a közbelépésre azonnal lett elég tojás Budapesten, legalább is annyi, hogy mindenkinek jusson belőle.

Lapunk hasábjain mindig az igazságért, az igazság érvényesítéséért küzdöttünk mindenféle vonatkozásban. Ezért regisztráljuk mi is örömmel és szívesen a gyors intézkedést, az új módszert, az azonnali közbelépést és legfőképpen a közvetlen érintkezést a néppel.

Valahogy úgy érezzük, hogy ezt a közvetlen érintkezést kellene beiktatni a magyar élet egész vonalán. Mert a jelen esetből is azt látjuk, hogy ötperces közvetlen érintkezés többet ér, mint egy óras referálás. Így rögtön kitűnik a lényeg, itt nincs adminisztráció és gyorsabban kínálkozik mód és alkalom az azonnali intézkedésre.

Mikor Musolini átalakította az olasz életet, sok baj mutatkozott a nehézkes adminisztráció miatt. Erre ő is sorbaállt, mint ismeretlen, egy bizonyos hivatal előtt és maga adott be egy kérvényt, illetve csak akart beadni, mert személyesen győződött meg róla, hogy milyen keserves sorsa volt akkor a régi olasz életben az ügyes-bajos embereknek. Lett is rend ott mindjárt, fasiszta gyorsasággal változtattak

LENINGRÁD VARSÓ SORSÁRA JUT

Négy és félmillió ember zsúfolódott össze a németek vasgyűrűjében — A szövetségesek a Donec medence egyik fontos ipari városa elé érkeztek — Kaukázusból szöknek a szovjet tisztek és katonák

Bulgáriában nincsenek háborús előkészületek — Papen Hitler üzenetét viszi a török elnöknek — Rooseveltt és Knox a semlegességi törvény megváltoztatásáról beszélt

Angol haderők támadása Francia-Szomáli ellen

A keleti fronton további hadieredmények érlelődnek.

Mint az MTI jelenti, az ukrainai bekerítő esata szétmorzsolóhadműveletei befejezésükhöz közelednek. A gyűrűkön kívül maradt hátráló ellenséges részek üldözése közben a szövetséges erők ismét teret nyertek. Jelentősen meközelítették a Donec iparvidéknek egyik legfontosabb gyárvárosát.

A magyar csapatokkal szembenálló erők két kisebb leplező támadását a honvédkötelékek még kibontakozásuk előtt megfűsítették. Egyébként mindkét részről csak szörványos tüzéri tévekenység volt. Az ellenségnek egyre növekvő nagy nyugtalanság és éjjel-nappali lázas mozgás észlelhető. Ez a

nyugtalanság indokolja megélénkült légitvekenységét is. A vonalaink, valamint az arevonal mögötti terület fője szállott szovjet repülőgépekből a honvéd légvédelmi ütegek két gépet lelőttek.

A német hadijelentés kiemeli, hogy a Kievtől keletre bezárt bolsevista erők teljes megsemmisítése már csak napok kérdése.

Leningrád sorsa

A Német TI a szerdai hadijelentés kiegészítéséül katonai körökből még a következő részletekről értesül: Leningrád városának és erődjének további bekerítése lépésről-lépésre megy végbe. A szovjet hivatalosan kijelentette, hogy Leningrád védelmében nemcsak a

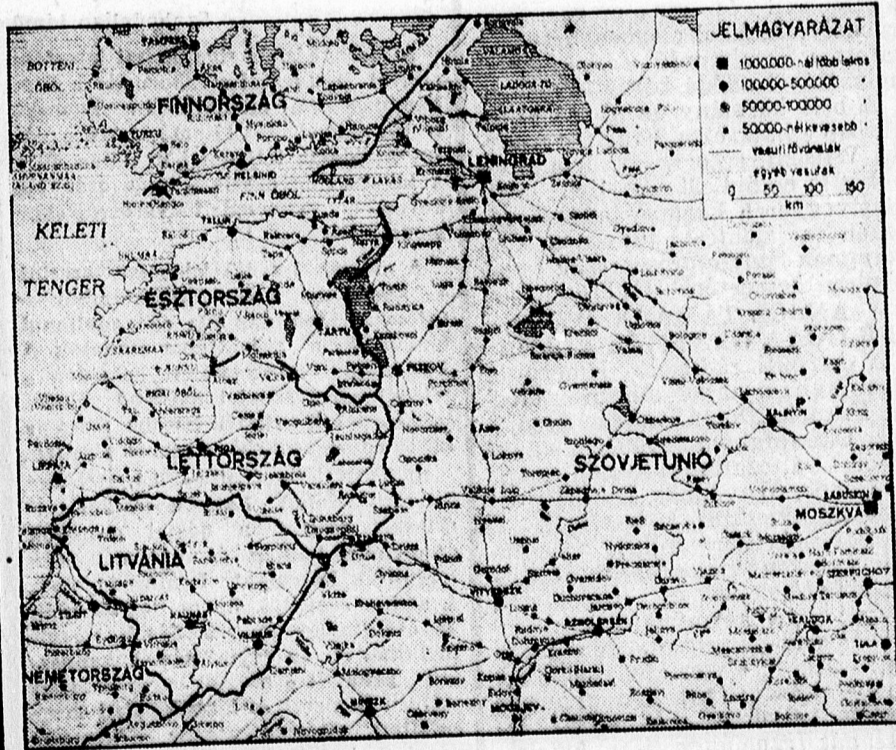
balti hadsereg és haditengerészet vesz részt, hanem az egész lakosság is. Előrelátható tehát, hogy Leningrád és lakossága Varsó sorsában osztozik majd. A város védelmi övezetét áttörő német csapatok már is Leningrád elővárosában küzdik magukat előre és napról-napra szorosabbná vonják a tulajdonképeni város körül a hurkot. Leningrád védelmi térségét a németek elvágták a lőszer, hadianyag és élelmiszer utánpótlástól és az ottlakó négy és félmillió ember aránylag kis térségre zsúfolódott össze. E körülmények következtében a város rövid időn belül katasztrófális helyzetbe jut. Mindenesetre már ma tény az, hogy Leningrád valamennyi tartalékával együtt kiesett a szovjet arevonal többi részén folyó ütközetből.

Sztalin döntött Leningrád sorsáról

A Német TI illetékes helyről közli: Arra a kérdésre, vajjon német részről lehetséges-e a varsói esethez hasonlóan olyan ultimátum, amelynek az a célja, hogy távolítsák el Leningradból a polgári lakosságot, illetékes helyen szerdán este a Berlinben akreditált külföldi újságírók előtt tagadólág válaszoltak. Német részről ezzel kapcsolatosan elsősorban arra a tényre utalnak, hogy maga Sztalin nyilvánította ki, hogy Leningrád erődítményét valamennyi leningrádi polgárnak a végsőkig kell védenie. Ezzel maga Sztalin döntött a város sorsáról, jelentették ki ezzel kapcsolatosan a Wilhelmstrassen.

Bulgáriával

kapcsolatban a külföldi sajtóban a legkülönbözőbb találgatások kaptak szárnyra, melyek mögött bizonyos diplomáciai mesterkedések húzódtak meg. Most illetékes nyilatkozat hangzott el. Grabovszky bolgár belügyminiszter szerdán Szófiában fogadta a fővárosban élő külföldi tudósítókat. A minisz-

a nehézkes adminisztráción. Mindebből azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy a vezetésre hivatottaknak a közvetlen érintkezés olyan lehetőségeket nyújt, ami biztosítja bármiben az igazságot és a

gyors elintézt. Szerény nézetünk szerint böles és követendő példa a közellátási miniszter bátor kezdeményezése és reméljük, hogy folytatása lesz más vonatkozásokban is.

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

ter hangsúlyozta, Bulgáriában a hangulat teljesen nyugodt és józan, szemben a külföldön elterjedt ellenkező értelmű állításokkal. A miniszter nyomatékosan megállapította, hogy Bulgáriában sem hadiállapot, sem rendkívüli állapot nincs. Nevetségesnek mondotta azt az amerikai oldalról jövő híresztelést, hogy Bulgária rövidesen hadba lép a Szovjetunió ellen és ezért megkapja a Krim védnökségi jogát, a Fekete tengeren való uralmat, a kaukázusi olajmezőkben való részesedést stb. A miniszter ezzel szemben leszögezte, hogy Bulgáriában semmiféle háborús előkészületek nincsenek s Bulgáriának senkivel szemben nincs támadó szándéka. Bulgáriára azonban semmilyen semmiféle nyomást sem gyakorolnak. Végül kijelentette a miniszter, hogy Bulgária, mint a hármasegyezmény tárgya, politikailag és ideológiailag szempontból a tengelyhatalmak oldalán áll.

ROOSEVELT ÉS KNOX KIJELENTÉSEI

A Pink Star után újabb amerikai gőzöst ért torpedótalálat az Atlanti-óceánon.

Roosevelt sajtóértekezleten közölte, hogy a Pink Star kanadai kísérlettel haladt, amikor Cap Faraweltől 275 mérföldnyire északkeletre elsüllyesztették. Elismerte, hogy a Pink Star fel volt fegyverezve, de hozzáfűzte, a »főcél« a nemzet védelme. Ezt a célt pedig nem szabad »részletekkel összevarnani«, aminő például az a kérdés, hogy milyen lobogó alatt halad valamely hajó, vagy hogy van-e rajta ágyú, vagy nincs. »Ilyen részletek jelentéktelenek, ha olyan csoporttal állunk szemben, amely az egész világ uralmára törekszik...«
Az USA minden lehetőséget megtesz annak megakadályozására — folytatta Roosevelt, — hogy a »diktorok« oly támszempontokhoz jussanak, amelyekről fenyegethetnének az Egyesült Államokat. Ezért vannak amerikai csapatok Izlandban és ezért tartják nyitva a hadászatiilag fontos szigethez vezető tengeri utakat. A jövő héten meg fogják vizsgálni az amerikai kereskedelmi hajók felfegyverzésének kérdését és ugyanakkor dönteni fognak a semlegességi törvény módosítását illetően is...«

Knox tengerészeti miniszter a Massachusetts csatahajó vízrebocsátása alkalmával követelte a semlegességi törvény felfüggesztését, mert »ez ma már csak teher-tételnek tekinthető«.

NÉMET MEGÁLLAPÍTÁS

Német illetékes politikai körökben kialakult vélemény szerint Roosevelt kijelentéseivel, amelyeket a Pink Star tehergőzös amerikai oldalról híresztelt elsüllyedésével kapcsolatban tett, beismerte, hogy ez a gőzös ágyúkkal volt felszerelve, hogy kanadai hadihajók által kísért karavánban haladt és hogy azon túl panamai lobogó volt rajta. Régi dolog az, hogy azok a hajók, amelyek ilyen körülmények között a veszélyes zónába kerülnek, különösen ha egy katonai kötelek keretébe tartoznak, magukat az elpusztulás veszélyének teszik ki. Roosevelt tehát — és ezt a körülményt német politikai körökben különösen kiemelik, — kijelentéseivel megerősíti, hogy amennyiben a Pink Star német közbelépés következtében süllyedt el, né-

met részről teljesen szabályszerűen helyesen jártak el.

TÖRÖKORSZAG

Törökország helyzete és magatartása iránt is élénk figyelem nyílvánul meg.

Istanbuli jelentés szerint Papen német nagykövét Szófiából jövet, kedden Istanbulba érkezett. Csütörtökön utazik Ankarába.

Ezzel kapcsolatban úgy tudják, hogy Papen Hitler személyes üzenetét viszi Inönü köztársasági elnöknek. Azt hiszik, hogy ennek az üzenetnek nyomán Németország és Törökország között a már több tekintetben fennálló együttműködés kiterjed a két országot érdeklő minden területre. Istanbulban ezenkívül hangsúlyozzák, hogy Papen akkor tér vissza Ankarába, amikor a keleti front katonai eseményeinek hatása Törökországban különösen élnék.

Illetékes német helyről ismételt hangsúlyozzák, hogy dr. Clodius kövét Törökországban kizárólag gazdasági tárgyalások vitelére van felhatalmazva, úgy, hogy az újra, meg újra felbukkanó híresztelések, amelyek politikai megbeszélésekről szólnak, teljesen tévesek. Német politikai körökben azt az állítást utasítják vissza, hogy Németország német hadianyagnak török területen való átszállítása érdekében tett javaslatokat. Az ilyen és ehhez hasonló állításokat kísérleti léggömböknek kell tekinteni, amelyekkel nyugtalanságot akarnak kelteni éppen úgy, ahogyan a már ismertetett bolgár kérdésben is, amelyet az ellenfél alkalmul használt fel, hogy Bulgária és Törökország között mestersegesen feszültséget idézzen elő. A Wilhelmstrasse köréi szerint ez mind beletartozik Anglia üzelmibe, amely valamilyen módon megkísérli régi céljait elérni. Törökországot így, vagy úgy belekényesíteni a háborúba.

A SZOVJET, ANGLIA ÉS AMERIKA

Mint az angol hírszolgálati iroda jelenti, Majszky szovjet nagykövét a szövetségesek közötti londoni értekezleten nyilatkozatban közölte, hogy a Szovjetunió az Atlanti-óceáni nyilatkozat alapelveit elfogadja s kötelezi magát, hogy azok megvalósításában közreműködik.

Az angol rádió jelentése szerint Wawel tábornok látogatába Londonba érkezett. Churchill miniszterelnökkel és más magasrangú személyiségekkel megbeszélést folytatott a Szovjetunió és közelkelet helyzetéből adódó kérdésekről.

A brit kormány az utolsó pillanatban elhatározta, hogy Sir Charles Wilson, az orvosakadémia elnökét is elküldi Moszkvába, hogy résztvegyen a hármastanácskozásokon és jelentést tegyen a kormányának Szovjetországról egész segítségi helyzetéről. (MTI)

ANGOL TAMADÁSOK

FRANCIA GYARMAT ELLEN

A dzsibuti rádióadó ismertette Cunningham angol tábornok levelét Francia-Szomáli kormányzójához. Cunningham levelében nagyjából változatlanul megismétli elődjének, Wavellnek Dzsibuti átadására vonatkozó követelését.

A francia kormányzó válaszában kereken visszautasította ezeket a feltételeket és kijelentette, hogy idegen kormánytól nem fogad el sem parancsot, sem tanácsot. Nincs olyan fenyegetőzés, amely eltántoríthatná a gyarmat francia helyőrségét és polgári lakosságát franciához illő kötelességteljesítéstől. A kormányzó megismételte azt az állásfoglalását, hogy hozzájárul a kikötőnek és a vasútvonalnak nemzetközi ellenőrzéssel való használatához, hogy csökkenthesse az abesszín hadjárat nyomán a gyarmaton támadt szenvedéseket.

A dzsibuti rádió későbbi jelentése szerint az angol haderők szabályszerű támadóeszkövekre tértek át a Szomáli föld, francia gyarmat ellen. Az elmúlt két hét alatt öt hadihajó minden útjába eső hajót feltartóztított és elsüllyesztett, így szeptember 18-án feltartóztított és zsákmányul ejtett egy gyorsnaszádunkat. — Ugyanakkor gyarmatunk szárazföldi határán rendszeres határsértéseket követtek el.

NEM LEHET SZÓ BRIT PARTRASZÁLLÁSRÓL

Margessen brit hadügyminiszter egyik beszédében nemrég kijelentette, hogy egyfelől szó sem lehet brit partraszállásról európai szárazföldön, másfelől, mint azelőtt is, elsősorban arra kell gondolni, hogy a brit sziget védelmére kell készenlétben tartani. Ezeket a gondolatokat most már az angol sajtó sem hangsúlyozza. Az Economist például különösen öngyilkosságnak mondja a brit partraszállás gondolatát. A Daily Express, lord Beaverbook lapja arra az álláspontra helyezkedik, hogy Anglia nem tud két úrnak szolgálni. Azt írja a lap, hogy Anglia minden erejével vagy megkísérli megsejteni a szovjetet, vagy valahol tehermentesítő kísérletet tesz, de mindkettő egyszerre lehetetlen. —

Német hadijelentés

Tovább folyik a Kievtől keletre körülzárt szovjet erők megsemmisítése

Vezérlő főhadiszállás, szeptember 24. (Német TI) A véderő főparancsnokság közli:

A Kievtől keletre lévő térségben kedden az ellenségnek további részeit semmisítettük meg. A maradék két szűk térré összezúfolt ústben van körülzárva, melynek légi képe zúrváros állapotot mutat. Néhány nap múlva számolni lehet az erők teljes megsemmisítésével.

A kronstadtj öbölben német harc- és zuhanó harc repülőgépek bomba tiltalátokat értek el csatahajókon és egy szovjet rombolón. A Fehér-tenger partvidékén egy harc repülőkötelek meg-

Apollo filmszínház

Mai bemutató műsorunk a világsikerű:

Intermezzo

Az amerikai filmgyártás magas iskolája:

Intermezzo

Artisztikus rendezés, ónálló zenei ópuszok:

Intermezzo

Leslie Howard és Ingrid Bergman felejthetetlen élményű alakítása:

Intermezzo

A keleti arcvonal legutóbbi eseményét bebizonyították, hogy Anglia főfeladata e pillanatban a szovjetnek lehető legnagyobb mértékben való támogatása anyagokkal. A Times is azt írja, hogy Európa keleti határain dől el jelenleg az angolul beszélő emberek sorsa. —

Egy 10.000 tonnás amerikai hajót megtorpedóztak

NEWYORK, szeptember 24. (Bud. Tud.) Ideérkezett hírek szerint tegnap egy újabb amerikai gőzöst torpedóztak meg az Atlanti-óceánon. A hajó

tízertonnás volt és a torpedót kilövő tengeralattjáró nemzetiségét nem tudták megállapítani.

Sok szovjet tiszt és katona szökött török területre

ANKARA, szeptember 24. (Német Távirati Iroda.) Törökország kaukázusi határáról jelentik, hogy az utóbbi időben a szovjet hadsereg igen sok tisztje és katonája lépett török földre.

Az átlépőket lefegyverezték és gyűjtőtáborba vitték. A Szovjet-Unióból átlépett katonák közül igen sok török eredetű. (MTI.)

Leningrád lángokban

Szakadatlan támadás Odessza ellen

A Stefani iroda stockholmi jelentése szerint Mannerheim tábornagy a finn hadállásokból megszemlélte Szentpétervár égését. Jól látható, hogy a város majdnem teljesen lángokban áll s a lakosság igyekszik a még aránylag kevesebbet szenvedett városrészekbe menekülni.

A moszkvai rádió jelentése szerint — közli az NST Stockholmból — Odesszát több nap óta szakadatlanul támadják a szövetséges csapatok. A különösen veszélyeztetett helyeken a feketetengeri szovjet hajóhad válogatott csapatait vetették harcba. Odessza körül egyre szűkebbre szorul a gyűrű.

BERLIN, szeptember 24. (Német Távirati Iroda.) Katonai részről veti értesülés szerint a német csapatok szeptember 23-án is eredményesen folytatták harcukat Leningrád előtt. A német csapatok heves harcok után az erődíjmentés újabb részét foglalták el. Az egyik német hadosztály behatolt a szovjet csapatok igen mélyen tagozott és kiserődökkel megerősített állásrendszerébe és kemény uccai és házról házra terjedő harcok után elfoglalt egy nagyobb helységet Leningrád előtt. Egy másik német hadosztály szeptember 23-án reggel a szovjet csapatok támadásának kellős közepén ellentámadást hajtott végre és harcolva eljutott egy falu szélére erősen kiépített lövészárokkig. Más német kötelek elkiseredett háztól

házig vivott harcban elfoglaltak egy másik helységet is és közelharcban sok szovjet kísérődöt tettek harc képzetlené. A német csapatok az ellenségnek súlyos veszteséget okozva elfoglaltak egy szovjet tábori állást, amelyet a bolsevisták makacsul védelmeztek. A német légi haderő egységei a Leningrád előtti arcvonal minden pontján sikeresen avatkoztak be a földön folyó harcokba és támogatták a gyalogság előrenyomulását. (MTI)

Stockholm, szeptember 24. (Német Távirati Iroda.) A moszkvai rádió jelentése szerint a 16-tól 50. életkorig mindkét nemű szovjet polgár köteles haditanfolyamon résztvenni. (MTI)

Sanghai, szept. 24. Bangoki jelentés szerint Hollandia és a Maláji államok védelmi szövetségét kötötték. (MTI)

Vígyszínház mozgó

Ma utoljára a szerelem, az igazalom, a vidámság filmje:

Érett lányok

Bolváry Géza mesterrendezése!
Fősz.: Nagy Kató, Ilse Werner, Hans Moser.

Elfogott szovjet katonák összetörtek fegyvereiket.

Sebesülteket látogatott meg a Kormányzó Ur és hitvese

Budapest, szept. 24. A Főméltóságú Ur és a Főméltóságú Asszony kedden délután meglátogatta a királyhágó uccai tiszti kórházat, ahol a katonatorvosi kar főnöke fogadta őket. Megtekintették a kórház külön-

böző osztályait, azután a sebesült tisztekkel elbeszélgettek. Ezután átmentek a XI. helyorségi kórházba, ahol szintén meglátogattak néhány tiszti sebesültet és az ott levő legénységi sebesülteket, akik között edességeket osztottak szét.

A bolgár király fogadta a magyar kereskedelmi kamarák képviselőit

Radó Rezső debreceni főtitkárnak a Szent Sándor-rendet adományozta a magyar-bolgár kereskedelmi tárgyalások vezetői, a kamarák kiküldöttjei Szófiában tárgyalnak az illetékes bolgár vezetőkkel a gazdasági kapcsolatok elmélyítéséről, különös tekintettel az erdélyi anyagok szállításáról. A két ország gazdasági értékei jól kiegészítik egymást. A magyar vendégek megtekintették a bolgár bányavidéket is. Szófia jelentés szerint Boris bolgár király kihallgatáson fogadta vitéz Gyulay Tibor dr-t, a budapesti Kereskedelmi és Iparka-

mara főtitkárát, vitéz Bornemisza Félix kormányfőtanácsost, a szabdkikötő igazgatóját és Radó Rezső dr. kormányfőtanácsost, debreceni kereskedelmi és iparkamarai főtitkár, miniszteri biztost.

Boris bolgár király a magyar kereskedelmi és iparkamarák kiküldöttjeinek kitiintéseket adományozott. A Szent Sándor érdemrend harmadik osztályát adományozta Radó Rezső dr. kormányfőtanácsosnak, a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára, miniszteri biztosa.

Milyen költségemelkedést háríthat át a kézműves iparos

BUDAPEST, szeptember 24. A kézművesiparosság egyre sürűbben hangoztatja azt a kívánságát, hogy a munkabérpótlékok és nyersanyagdrágulások, valamint az áruk kialakítására befolyással bíró egyéb költségemelkedések átháríthatók legyenek. Az Ipartestületek Országos Központja ez ügyben folytatott tárgyalásainak eredményeként a kormánybiztos a költségfőbbtel áthárítását 120.300—1941. számú rendelkezésével a kéz-

művesiparban is engedélyezte. A rendelkezés szerint átháríthatók mindazok a munkabérpótlékok, amelyeket a kispáros 1941. évi augusztus 2. óta tényleg kifizetett, valamint a pótlékok következtében előálló költségemelkedések a kispáros által feldolgozott, vagy közvetlenül elszámolható nyersanyagok, félgyártmányok és készen vett alkatrészek áremelkedése folytán előálló költségfőbbtel, valamint a szénbeszerzésnél jelentkező felárak.

A Főméltóságú Asszony rádiószózatja

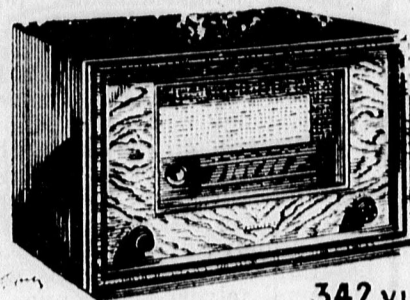
Nagyjelentőségű műsorszámmal bővült ma, szeptember 25-én, csütörtökön a rádió délutáni műsora. Vitéz nagybányai Horthy Miklósné 18 50 órai kezdettel rádiószózatot intéz a magyar nemzethez, hogy felhívja a figyelmet a vezetése alatt álló téli segélyakcióra.

Hüttel professzor Verebély tanár utódjává jelölik

A Budapesti Pázmány Tudományegyetem orvostudományi kara legközelebbi ülésében foglalkozik dr. Verebély Tibor elhunytával megüresedett sebészeti tanszék betöltésével. A hármas jelölés minden valószínűség szerint dr. Hüttel Tivadar debreceni sebésztanár, dr. Neuber Ernő pécsi sebésztanár és dr. Matolay György, Verebély professzor volt munkatársa nevét terjeszti fel a kultuszminiszterhez.

Olcsón és jól akar ruházkodni? Tekintse meg dúsan felszerelt raktárunkat. Közvetlen import férfiszövetekben, fehér áruban

KÖRÖSI LÁSZLÓ PIAC UCCA 38.

SIEMENS RÁDIÓ

342 VL

NAGYSZERŰ TÁVOLSÁGI SZUPERVEVŐ

Fenti rádiót bemutatja

Mayer mérnök

Batthyány u. 5. Telefon 15-79.

Fenti rádió 12 havi részletre kapható

Horváth Sándor

rádiószaküzletében HUNYADI UCCA 18. Telefon 17-57.

Ujabb rendelkezések a sertések forgalmáról és levágásának szabályozásáról

BUDAPEST, szeptember 24. A kormányrendelet adott ki a sertések forgalmának és levágásának újabb szabályozásáról szóló 2760—1941. M. E. számú rendelet kiegészítése tárgyában.

A most kiadott rendelet szerint 75 kg-nál nagyobb élősúlyú sertést állatvásáron (országos, falu és heti állatvásáron) kívül forgalombahozni tilos. Nem vonatkozik ez a tilalom a Magyar Állat és Állati Termékek Kivitelezési Szövetkezetére, valamint a jogosított sertés-kereskedők részére történt eladásokra, illetve az említettek vételére.

A heti állatvásáron a vásár kezdé-

től számított két órán belül csak vásárlási engedéllyel és vételi jeggyel rendelkező helybéli húsiparosok vásárolhatnak sertést.

A rendelet a továbbiakban felsorolja a visszaélésekre vonatkozó büntető rendelkezéseket, majd kimondja, hogy azt, aki a kihágás felderítése körül különös érdemeket szerzett, a közellátási miniszter, kérelemre a lefolytatott kihágási eljárás során elkövetett sertés együttd részéig terjedhető jutalomban részesítheti.

A rendelet a Budapesti Közlöny esütörtöki számában jelenik meg s a kihirdetés napján lép hatályba.

Német lap Magyarország dunai missziójáról

Bécs, szeptember 24. A Völkischer Beobachter c. hó 24-én kelt számában „Szerbek és horvátok” cím alatt Ronnenberg, a közismert német publicista hosszasan foglalkozik Délkelet-Európa új helyzetével és megállapítja, hogy az Adria-Duna medencéjében az erőközpontok keletkezésének vagyunk tanúi. Ebben a folyamatban a magyar állam

különleges helyzettel rendelkezik a történelmi tényezők következtében. — Számtalan jel mutat arra, hogy a jelen pillanatban Budapesten a magyar politika ismét ama történelmi misszió vállalásának szültségségét érzí, amely évszázadokon át a Kárpát-Duna medence egész területét is meghatározta. (MTI)

Borzalmas pánik egy körülzárt szovjet táborban

BERLIN, szeptember 24. A Német Távirati Iroda katonai körökből a következő jelentést kapta a Kievtől keletre elterülő térségben folyó harcokról: A szovjet egy lapályos és gödrökkel tarkított síkságon vont össze csapatait, menetszlopait és járműveit. A német csapatok eközben szeptember 23-ra virradó éjszaka észrevétlenül bezárták a harapófogót e körül a kattan körül. A német tábori ágyúk közben szüntelenül lötték a sűrű és még be nem zárt nyílást.

A német csapatok teljesen meglepetésszerűen csaptak le az ellenségre. A bolsevisták álmossággal ugráltak ki járműveikből, földre vetették magukat s menedéket kerestek. Lovaik elszabadultak és keresztül-kasul száguldtak a síkságon.

Egyszerre a levegőbe repült a szovjetnek egy egész löszraktárkészlete és a légnyomás magasra röpített kocsirudakat, kerekeket. A még épen maradt járművek egymásra torlódtak, a borzalmas riadalomban a bennülők kizuhartak, a gépkocsik összeütköztek és kigyulladtak. A fogatolt kocsikból kiestek a német golyóktól halálosan eltalált szovjet katonák. A kocsik vezető nélkül haladtak tovább, széttiporva az útból heverő löhullákat és min-

den elevenen és holtan átázottak, ha útjukba került.

A menekülő gépkocsik elakadtak a gödrökben, majd összetorlódtak és felhalálatok következtében megsemmisültek. Egy óra múlva már feltűntek az első fehérendősök. A még életben maradt körülzárt szovjet katonák feladták a küzdelmet. (MTI)

— Eden angol külügyminiszter megbeszélést folytatott a londoni török követtel, továbbá fogadta a volt görög miniszterelnököt, aki a volt királlyal együtt jelenleg Londonban tartózkodik.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

Karády Katalin

Ne kérdezd, ki voltam!

Ne halassa, nézze meg ma: d. u. 5, 7, 9 órákor! — Híradó!

Levél Ukrajnából

Mikor átléptük a magyar határt, Körösmezőről indultunk a Tatárhágón keresztül. Annak ellenére, hogy ugyanaz a hegyvonulat, mint a mi Kárpátunk, a látkepe is ugyanaz, mint a mi hegyeink látkepe, de talán még festőibb szépségű a galíciai oldalnak ez a része, az embert mégis hideg, idegen áramlat csapja meg. Egyik falu a másik után marad el. De mennél mélyebben halad az ember, annál ridegebb, szegényebb, szennyesebb és undorítóbb a táj, a város és falu egyaránt.

Az információk beszerzésére és a polgári lakosság életviszonyainak szemlélésére nem sok időnk volt, mert élénk, gyors tempóval haladtunk előre. A határtól számítottva esekély hét nap alatt körülbelül 1250-1300 km-et tettünk meg. E hét napból két nap pihenő volt. Magasabb parancsnokságunk nem akarta elhinni és nem számítottak rá, hogy már itt vagyunk. Éppen eléggé elfáradtunk ahhoz, hogyha megállítottunk a pihenésre gondoljunk és ne a szemlélődésre és kérdésközlésre.

Mennél mélyebbre hatoltunk be ebbe a jéghidegérintésű országba, annál szomorubb volt a futó pillantásokból is megállapítani a tényeket. A kultúra, Galiciából haladva Oroszország felé gyors tempóban fogy és mire Ukrajna a galíciai határát eléri, teljesen elfogy. Eltekintve attól, hogy a háborús nyomok és a pusztulás jelei főként itt kezdenek mutatkozni, az embert mindjobban gyötri az a kérdés, azután mindenütt ilyen lesz? Mint később megállapítottuk, még sokkal rosszabb.

A Sztalin-vonalnak két erődjét tekintettük meg a régi orosz határ mellett. Hatalmas erődök lehetnek. Ilyet sem a cseheknel, sem az oláhoknál, sem a szerbeknél nem láttunk. Óriási méreteire csak a romokból lehet következtetni, de becslésünk szerint is többszöröse az oláh erődöknek. Méreteire jellemző, hogy a betontető vastagsága kb. három méteres lehetett. Tízöt-húsz méter távolságra az erőd helyétől olyan darabok hevertek, mint egy falusi ház. Mekkora erő kellett ennek a több löveggel rendelkező erődnek a levegőbe repítéséhez?

Ettől kezdve látszik a bolsevikiek erősebb ellenállásának a nyoma. Jelzik ezeket: a szanaszét heverő döglött és félig elrothadt lovak hullái, gránát töltések, elégett orosz autók, tankok, valamint az útszélén heverő lövegek és azoknak elszórt lövedékei.

Megható volt találkozásunk az első hósi sírokkal, melyek szépen gondozottak, kerítés veszi körül és virágosak. A pihenő Hősök nyughelye rendszeren az országút szélén, vagy a faluk főbb útvonalain vannak szembetűnő helyen. Egyszerű, de mégis méltóságteljes kereszt az elesett személyi adataival és az illető rohamsisakjával díszítve. Hála az égnek, nem sűrűn találhatók és túlnyomórésztben magányosan állóak.

A levegő mindenfelé rothadó állapotok bűzével van fertőzve. Mennél beljebb haladunk, annál nagyobb az undor, de nemcsak az emelt bűz miatt, hanem az élénk taruló újabb és újabb kép, a falvakban és városokban látott lakosság, annak nyomora és szennyessége miatt. Igen gyakran 50-60 kilométert megy az ember, többnyire földúton, míg falut találunk. A falvak rettentő szegényesek és mocskosak. Emberek, asszonyok, gyermekek egyaránt dűrva, izléstelen, szegényes ruhában járnak. Ha lakásukba lép az ember, undorral igyekszik kifele. Mindent a nyomorúság, a piszok és a bűz.

Közülünk eddig még tévedésből sem gondolt senki arra, hogy házban aludjon; mindenki gépkocsiban és sátorban alszik. Itt, ahol most vagyok, találtam először olyan lakást, melyben a beteg gyermek tollpárnán pihent, de ez sem orosz, hanem német telepes. Ezen a vidéken sok a német telepes falu. Ezek többszáz éve laknak itt. Mással gyalultatlan deszkából összerótt fekhely, rajta szalma van és takarónak nem nevezhető színtel felismerhetetlen ruhadarab.

A házak környékén virágoskert egyáltalában nincs, hűvös adó fa csak nagyon ritkán van, pedig ez a mi alföldi falvainkban elmaradhatatlan. Itt legfeljebb kis darab, gyommal felvert veteményes kert található, de ez sem általános.

A Kárpátok óta az egész vidék hullámos, fátlan és 40-60 kilométerre átszeldelve a patakok és folyók völgyeivel. Láttunk végtelen búzatáblákat, rengeteg learatott keresztet. Különösen ukrainai utunk első felében. Egyik-másik helyen oly sűrűk a keresztcsorok, hogy országunk gazdagabb vidékein is meglehetünk elégedve, mikor ilyen termés van. Aránylag kevés tengerit, cukorrépatáknak, egyes vidékeken köményt, borsot, napraforgót, burgonyát, de ez igen kicsiny százalékot tesz ki.

A talaj minősége általában kitudó, éserőben lévő, de elhanyagolt és munkálatlan. A kapások megélést nemigen ismerik és veteményeik mégis bujanóvésűek. Ukrajna egyrészen többszáz km-es útszakaszon igen gyakran találkozunk magnak hagyott nem ritkán 500-600 hold vöröshere táblával, ami horribilis termést ígér. Láttam olyan vetett muhartáblákat, ami nálunk ismeretlen; magassága kb. 150 cm, levélzetének szélessége kb. 3 cm, a bugája kb. 3 cm átmérőjű és kb. 20 cm hosszú. Kíváncsi vagyok, hogy az általam gyűjtött mag után milyen terem odahaza.

Erdővel csak a legritkább esetben találkozunk, ami van, az is kisebb kiterjedésű telepített erdő. A korából ítélve nem a bolsevikiek telepítették.

Ha a terep nem lenne ilyen hullámos, a Hortobágyon képzelné magát az ember, mert se fa, se tanya, se város nincs sokszor 50-60 km. távolságra. De a talaj mindent nagyon jó.

Legrettenesebb az általános kút- és vízhiány. Száz és száz kilométert megy az ember, míg kutat lel az utak közelében, de azok is rendszerint rossz vízűek. Víz nem ihatunk, feketekávé és kincstári teát iszunk.

Mióta átléptük az orosz határt egyetlen jobb öltözöt emberi lényt nem láttam. Ezek a szerencsétlen páriák tényleg »egyenlők« a nyomorban, a piszokban és a kolduságban. Nagyon szokatlan az embernek, hogy intelligensebb emberrel sehol sem találkozik. Üzlet, amiből vásárolni lehetne, ismeretlen. A magyar határ elhagyása óta egyetlen fillért sem költöttem, mert venni nem lehet semmit, sem élelmet, sem italt, sem iparcikket, de nem a háborúra való tekintettel, hanem mert már azelőtt sem volt. Hogy milyen volt a vásárlási lehetőség, azt későbbi soraimban fogom kifejteni.

Az egyik faluban találtunk patikát. Igen sok értékes patikai szer volt benne, hihetetlen mennyiségű méreg. Ennek a patikának gondnokja és vezetője a többihez hasonlóan rossz öltözöt laboráns-féle ember. Ennek iskolai vezettségű egyáltalában nincs. Külsője, beszédmodora egyáltalában nem árulta el, hogy bármelyikünk nyugodt lelkiismeretességgel bevénne az általa készített orvosságot. (V. G.)

Az egyetem új professzorai szombaton teszik le a hivatalos esküt

Szombaton délelben lesz az év első doktorraavatása is

A debreceni Tisza István tudományegyetem új professzorai dr. Bárczy Géza nyilvános rendes és dr. Török István nyilvános rendkívüli professzorok szombaton délelben fél 1 órakor teszik le a hivatalos esküt az egyetem tanácsa előtt. Mint ismeretes dr. Bárczy Géza az elhunyt Csüry Bálint megüresedett katedrájára nyert kinevezést, azelőtt a budapesti egyetemen működött. Dr. Török István a pápai akadémia tanára volt, ez év tavaszán habilitált a debreceni egyetem teológiai karán, amelynek most rendkívüli minőségben professzora lett. Mindkettőjük debreceni működése elé reményteljes várakozással tekint Debrecen közönsége.

Az új tanév első doktoravatató közgyűlést szombaton délelben 12 órakor tartja az egyetem tanácsa a Központi Egyetem aulájában. Ez alkalommal fog rektori minőségben először nyilatkozni dr. Kállay Kálmán az egyetemi ezidei rektora. Az avató közgyűlésen mind a négy karról számos jelöltet avatnak doktornak.

BETÖLTIK AZ EGYETEM PROREKTORI ÉS A THEOLÓGIAI KAR PRODEKÁNI TISZTJÉT

Dr. Mitrovics Gyula, az egyetem elmúlt évi rektora ez év szeptember 1-ével nyugalomba vonult. Nyugalombavonulásával megüresedett az egyetem prorektori tisztje. Ezenkívül megüresedett a

hittudományi kar prodekáni tisztje is, mert a tavalyi dékán, D. dr. Kállay Kálmán a rektorválasztók bizalma egyhangúlag az egyetem rektori székébe emelte. Mint értesültünk a megüresedett két tanácsosi tisztség betöltésére az évnyitó közgyűlés után kerül sor.

SZEPTEMBER 30-ÁN TARTJA AZ EGYETEM ÉVNYITÓJÁT

Az új tanévet az egyetem szeptember 30-án nyitja meg ünnepélyes keretek között. Délelőtt fél 10 órakor a református Nagytemplomban tanévnyitó istentisztelet, amelyen dr. Czeglédy Sándor, a református hittudományi kar ny. rk. tanára hirdeti ígét és imádkozik. Egyházi énekkel működik közre a Kollégiumi Kántus, az egyetem énekkara.

Fél 12 órakor a Központi Egyetem aulájában lesz az évnyitó közgyűlés. Ennek tárgysorozatán dr. Mitrovics Gyula lelepi rektor beszámoló az elmúlt tanév eseményeiről, majd D. dr. Kállay Kálmán Rector Magnificus székfoglaló értekezését olvassa fel »Jézus és az Ótestamentum« címen. Dr. Erdős Károly professzor, a hittudományi kar dékánja mond tanévnyitó beszédet, majd a Rector zárószavai után a Szózatot fejeződik be az ünnepély. Az ünnepélyen közreműködik a Kollégiumi Kántus Szigethy Gyula karnagy vezényletével. A tanévnyitó ünnepély iránt nagy az érdeklődés.

Elfogták a csendőrök a nyirbátori pénzügyőr gyilkosát

Karóval verte szét a pénzügyőr fejét

Beszámoltunk már arról, hogy a debreceni klinikára haldokolva be szállították Nyirbátorból Fülemen Albert pénzügyőrt, akit szeptember 22-én éjszaka 2 óra körül ütöttek le a nyirbátori állomástól 600 méternyi távolságban az úton. A pénzügyőrt nem lehetett megmenteni az életnek, meghalt a koponyazúzódások következtében.

A csendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a tettes Kupecz Vilmos földműves, akit őrizetbe vettek. A debreceni ügyészség helyszíni szemlét és kihallgatásokat tartott a gyilkosság ügyében és megállapították a következőket:

A nyirbátori róm. kat. legényegylet bált rendezett, melyen megjelent Fülemen Albert pénzügyőr is, aki jól szórakozott, táncolt. Két óra tájban, amikor hazafelé indultak a bálzók, az úton valaki burgonyával megdobta az egyedül haladó Fülemen Albertet, aki igen dühös lett, elébe állt a fiataloknak és kijelentette, hogy megmotozza őket, még a leányokat is, hogy kinél van burgonya, hogy dobálózni tud vele. A legények nagy zúgolódással fogadták a pénzügyőr szavait és kijelentették, hogy nem engedik magukat megmotozni.

Kupecz Vilmos, míg a vita tartott beugrott egy udvarra és onnan egy karóval tért vissza. A sötétben melléje állt a pénzügyőrnek és a fejére ütött. Az ütéstől Fülemen a földre rogyott, de a földön fekvőt még két ütés érte. Az ütések olyan erősek voltak, hogy a karó eltört. Kupecz később eldobta a csonka karót és azt megállította a csendőrök ott, ahová a tanak szerint dobta. A vérben fetrengő pénzügyőrt otthagyták az útfélen és hazamentek a bálzók. Reggel felé találta meg Rimányi Henrik pénzügyőri fővigyázó, aki keresésére indult. Esméletlenül fektűt a fűben, pisztolytáskája

nyitva volt és üres.

Bádogos István éjjeli őr elmondta, hogy ő látta a vidáman hazafelé tartó bálzó fiataloságot. Hallotta azt is, hogy 3-4 férfi veszekedett és valaki azt mondotta: Lövök. Lövés nem dördült el, de ütés és zuhanás zaját hallotta a sötétben. Úgy emlékszik, hogy a sötétben általa fel nem ismert egyik férfi még két ütést adott a földön fekvőre.

Pádár István határozottan monddta, hogy Kupecz volt a tettes, ott volt mellette, látta hogy ütött s látta hogy később a csonka karót hová dobta el. Mondotta, hogy ne verekedjen, de az félredobta és azt mondotta: Na most én jövök komám, én elintézem!

Kupecz a csendőrségi kihallgatásán és az ügyész előtt is azt hangoztatta, hogy ő nem tudja mi történt, mert nagyon részeg volt. Arra sem emlékszik milyen úcnán járt.

Kupecz Vilmost a csendőrség átadja a debreceni ügyészségnek.

Szülői értekezlet a piarista gimnáziumban

Tegnap délután a piarista gimnázium dísztermében szülői értekezlet volt a felsősosztályos diákok szülei számára. Az értekezleten dr. Bátor József igazgató ismertette az évközzel kapcsolatos tudnivalókat. Rámutatott arra, hogy az év sikerei és eredményei attól függenek, mennyiben valósul meg a szülők és a tanárok között az összhang, aminek első feltétele a kölcsönös bizalom. Foglalkozott ezenkívül a felsősök külön problémáival is, amelyek a szülők fokozott figyelmét és gondosságát igénylik. Dr. Bátor József igazgató beszédét a megjelent szülők nagy figyelemmel hallgatták meg.

Írógép-eladás-csere HURAY, parkm. r. 17-93

Kolozsvári képeslap

...Aranyló napsütésben visz vonatunk Kolozsvár, Mátyás király városára felé. Már „Biharország” kelles közepén zakatol vonatunk, most haladunk át a hajdani határon. Feltűnnek a már lassan feledébe merült „Károlyvonal” maradványai, és tankárok, meg híres betonbunkerek. Ezeket most tüntetik el véglegesen: sok felrobbantva áll még, egyhelyütt pedig hatalmas örlőgép őrli a nagy betonarabokat. — A magyarok ellen épített örmőtlan bunkerek anyaga most magyar célt, békés célt fog szolgálni: utat építenek, javítanak vele...

Rév után pillanatok alatt változik a tájkép. Eddig alföldi futott a vonat, néhol kis emelkedés, teszt változatossá a vidék arcát, de különben alföld ez, a magyar alföld szokott képe. Rév után befut a vonat a közelgő hegyek egyikének oldalába, s amint a füstös, fekete alagútból kibukkan, megváltozott, gyönyörű kép fogadja. Jobbról a töltés mellett méternyire a Sebes-Körös rohanó vize bukácsol körölköri, a vizen túl lombos erdővel borított magas, meredek hegyoldal. Balkézfélől pedig büszkén égnek meredő sziklaoldal. Az ember szíve reszket a gyönyörűségtől...

Az elmúlt hetek esőzései megárasztották a Körösöt és az egyetlen pusztításokat okozott. Most is látni nyomait. A partokon mindenütt elsodort és kivetett fatörzsek, hatalmas sziklakövek, meg simára csiszolt folyami kavicscsorogások. Két-három kis fahíd még most is derekaszakadtan várja helyrehozását. A szőcszakított hid megmaradt két része egymás felé fáradtan nyújtja karjait... A vasút töltését is több helyen alámosta a megáradt folyó. Az egyik helyen még most is vízben van a régi sín, amint a vad erővel rohanó ár elsodorta. Még dolgoznak a töltés helyreállításán. Néhol többméteres hajlással kell kikerülni a vizokozta pangásokat. A víz erősebbnek bizonyult, mint az ember, de az ember — ő az okosabb — enged...

Az út órákhozott felejthetetlen. — Szinte belefárad az utas a nézésbe. — Csucsánál mégis mindenki az ablakhoz siet. Itt következik balkézfélől a szép **Ady-kastély fenn a hegyoldalon.** — A kifinomult izlés építette művészi kastély ura a környéket és hajdani ura emlékeztet.

Bánffyhyunad után a vonat emelkedik és ziháló kazántüdővel, fujtatva kapart fel a dombtetőre. Kilométereken keresztül a dombtetőn halad a vonat, az egyes erdőséknél pompás kilátást nyújtva a környező dombos vidékre. — Egeresenél csillék húznak el a fejünk felett. A Kolozsvárt villannyal ellátó villamos-erőtelephez viszi a közeli bányából a barnaszenet. Harminc kilométerre viszik el aztán a hatalmas vezeték a modern kor eltétó erejét: a villanyáramot.

Kolozsvár... Első útunk a **Mátyás király-terre** vezet. Oda, a Szent Mihály templom mellett a nagy király lovaszobrához, amelynek képe be van égetve mindannyiunk szívébe. Valóban annak, aki sohasem járt Kolozsvárról, a város képe valahogy ebbe az egyetlen képbe sűrítődött össze: a **Szent Mihály templom és mellette az igazságos Mátyás szobra.** Csak lassan realizálódik a képzeletbeli Kolozsvár képe helyébe egy igazi Kolozsvár képe. Apró részletek kellene hozzá, egyéni természetűek és a végén a sok apró mozaikból kialakul Kolozsvár képe, „úgy, ahogy én láttam”.

Nézzük először a történelmi Kolozsvár emlékeit. Még áll **Mátyás király szülőháza is,** középkorban elterpeszkedő ház, történelmi levegőt lehellő boltozatos ívcívekkel. Járunk az ódon falépcsőkön és a nagy király emlékeit idézzük. A kapualjban a régi pincebejárata nál mos vakarták le az oláh uralom egyetlen jelét, a román felírást: **Adapost — Légoltalmi óvóhely.** — Az Unió uccában mondták ki Erdélynek Magyarországgal való egyesítését 1848-ban. Emléktábla adja tudtal a mai kor emberének. A Mátyás téren éppen most renoválják a Bánffy-házat, melyben az erdélyi fejedelmek székelték. — A Bethlen ucca végén áll a **Bethlenbástya,** komor, négyzetes formával, jórészeivel. Előtte az oláhok valami

szobrot állítottak fel, de már csak a talapzata van meg. Amikor megkérdeztük egy járókelőt, már nem tudja megmondani, milyen szobor volt azon a helyen...

Aztán itt van a **házsongárdi temető,** amely sírokban élő kultúrtörténet és történelem. A házsongárdi temető zöldelő gyeplátú sírdombjai alatt, fűzek és illatos akácok árnyékában alusszák örök álmukat az erdélyi kultúra harcosai. Ahogy a kövecses úton haladunk felfelé, nézegetjük az egyszerű, vagy díszes márvány sírköveket. Fenn **Brassay Sámuel** sírmlékénél kis matrózruhás kisleány rendezget. Friss virágot tesz a sírra. Jobbra a **Milko grófok** grandiózus sírboltja van, lejjebb a **Százeczk-Kardoss-család** sírjai. — **Ósida Jenőnek,** a fiatalon elhunyt erdélyi költőnek modern sírmlékén ez a felírás: „Megtettem mindent, amit megtehettem, Kinek tartoztam, mindent megfizettem, Elengedtem mindenki tartozását, Felejtse el arcóm romló földi mását...” Itt nyugszik még **Jósika báró,** a regényíró, **Misztófalusi Kiss Miklós,** az első magyar nyomdász és ezren, meg ezren jó magyarok, akik tőlük telhetően szolgálták a magyarságot, mint az említett nagyok. A temetőben **oláh sírok is vannak.** Sok a Pop név, találni magyar neveket is oláh írással: Kovácsi (Kovács), Fodor, Sabo... **A temetőben egyik lettek: magyar, oláh, szász, közösek lettek a halálban.**

Kolozsvár büszkesége a gyönyörű, nagy kiterjedésű **botanikus-kert.** A világ minden vidékének, tájának növény-szerkezetei, flórája képviselve vannak ebben a csodakertben. **Japánkertben** eredeti keletázsiai növények borulnak a teaházra, japáni hídok kell átmenni a kis tavon, majd **havasi környezetbe** kerülünk. Hegyipatak hűsíti a levegőt, fenyők borulnak a völgyre, amelyben páfrányok között halad tova a közönség. Igen, meg a botanikus-kertnek nagy a látogató közönsége. Leginkább idegenek és — szerelmespárok keresik fel a kertet, amelynek csodái között oly jó andalogni. **Ázsiai, afrikai, amerikai** növények sorakoznak egymás után, majd a jó öreg **Plinius** korabeli római kert következik, myrtusával, buxusával és iriseivel. A botanikus-kert igazgatója **Beret-Szó** professzor, aki Debrecenből került Kolozsvárra és nagy nyeresége Kolozsvár tudományos életének. Sok botanikus követte őt Kolozsvárra, akik valósággal szerelmesei lettek a pompás botanikus-kertnek. — Egyikük, **Felföldy Lajos** mutagátja nekünk a szakember szeretetével épült intézet kincseit.

Kolozsvár régi egyetemi város. — A most visszaköltözött Ferenc József-tudományegyetem őt karral dolgozik a visszatért részek fiatalágának magasabb nevelésén. A Farkas uccában áll a **központi épület,** az elmúlt századvég középület-stílusában. Mellette ríkt a **Mátyás király diákházának** a román uralom alatt épített kívülről örmőtlanul modern épülete. Belül már szép ez az épület. A kockapadlón kék, piros és sárga színek. Az oláh nemzeti színek. Különösen a sárga sok. Mondja is az épületet mutató altiszt: „Megtáltuk mi kérem a sárgát, elegünk volt belőle. Még a virágban sem ültünk sárgát. Eleget láttunk 22 esztendőn keresztül!” Az épület helyén régi magyar színház volt. Szemben a piaristák ódon gimnáziuma áll. I Ferenc király alatt épült, a renház még régebbi. A XVIII. század huszas éveiből való.

Kolozsvárt járva, sok debreceni vonatkozást találunk, sok debrecenivel találkoztunk. Csak néhányat említünk. A **Hochstadt lakosai hajdúsági eredetűek.** Tiszta, szorgalmas, derék nép. — Valamikor a XVIII. században jöttek ide, s magyarságukat mindvégig megtartották. A felszabadulás után szinte megtelt debreceniekkel a város. — **Az egyes hivatalokban, postán, vasutnál sok a debreceni.** Minket is kolozsvári sétánkon egy debreceni fiú, **Erdősi Ferenc MÁV tiszttelviselő fia** vezet hűségesen. A botanikusokon kívül is még sok a debreceni fiú a egyetem különböző karain. A piarista renház tagjai közt sok a debreceni ismerős. Itt van dr. **Gerencsér István,** a lelkes fiatal tanár, aki itt is a régi agilitásai működik.

Most legújabbban az erdélyi szörványmagyság köréből hét magyar fiút gyűjtött össze és ezeket taníttatja a kolozsvári piarista gimnáziumban. — A gimnázium igazgatója dr. **Karl János** is régi debreceni ismerős, aki közmegegyezésre vezeti a régi intézetet. Itt tanít és dolgozik **Szűts Ferenc** tanár is, aki szintén sokáig volt Debrecenben. Mindenütt debreceniekkel találkozunk még a sportparkban is, a KEAC mérkőzésen: a KEAC jobbszélsője **Hollay,**

debreceni fiú...

Sétánk végére értünk. Az állomás melletti vasúti hídok állunk. Keleten felkel az esthajnali csillag. Végtelen nyugalom árad el az esti Kolozsvár, képen. Az újra magyarra lett város nyugovóra ter, hogy holnap folytassa újra magyar munkáját. Bennünket pedig vár a vonatunk jőfékelő mozdonya, hogy hazahozzon Debrecenbe... **Pálffy József** Levélt.

Zih Jenő, a Nemzetvédelmi Kereszt egyik kitüntetettje

Az ellenforradalomtól a nyugatmagyarországi felkelésig

A Nemzetvédelmi Kereszt debreceni kitüntetettjeinek sorában egyik legismertebb harcosa a nemzeti gondolatnak **Zih Jenő** államrendőrségi tisztviselő, aki az új magyar nemzedék azon tagjai közé tartozik, akik az első világháború óta tevékeny részt vettek minden nemzeti megmozdulásban, ami a magyar igazságért, magyar jogokért, érdekekért folyt, kezdve a debreceni egyetemi ifjúság ellenforradalmi szervezkedésétől, a román megszállás alatti működésén át a nyugatmagyarországi felkelésig.

Találkozás a forradalommal

— A forradalom kezdetén még katona voltam, — kezdi visszaemlékezéseit **Zih Jenő.** — Le sem szereltem még, katonaruhában, de már fegyver nélkül kíséltam a nagyalomásra, ahonnan lövöldözés, puskaropogás zaja hallatszott be a városba... Ott találkoztam először a forradalommal. A esősélek vagonokat rohant meg, zsákokat tépett szét, a drága lisztet földbe taposta, részeg emberek prédálták az értékeket... Percek alatt összeverődöttünk minden összebészélés nélkül a jobbjézésű nézőkből, akik már nem bírtuk tovább ezt az esztelen szétvitást. Az egyik feltört vagonból jó vastag, faragott kaszanyelek szóródtak szét a földön. Egy felháborító jelenet után megragadtam a kaszanyelet, példamint követtem a többiek s közbeléptünk a tékozló örület megakadályozására. Félóra alatt a **Petőfi téri** szorítottunk egy garázdalkodó tömeget s kézi-harcra tartottuk őket távol a pályaudvartól a karhatalom beérkezéig.

— Ez az epizód jegyzett el az ellenforradalommal, aminek szolgálatába állítottam be egész életemet.

A debreceni ötszázak

— Ezután már egymásután következett ennek a munkának újabb és újabb szakasza, ahogy az idők szava és a magyar lelkiismeret hangja parancsolt. Az egyetemi ifjúság megszervezése, felfegyverzések a kommunisták elleni küzdelemre, egyik legemlékezetesebb részlete ennek a munkának.

— Nyílt részem volt a nagypünteiki emlékezetes puskaharcban, amikor formális ütközetet vívtunk a bécsi vörös gárdistákkal...

— Résztvettem folytatlagosan a román megszállás alatt a Szabó Gyula rendőrtanácsos úr által megszervezett szervezetnek, mintegy 500 tagra felnövekedett társaságnak munkájában. Ennek a társaságnak, a debreceni ötszázaknak, mely voltaképpen magva volt a későbbi nagy nemzeti ellenállásnak és melynek feladata volt a románok tevékenységének, összeköttetéseinek személtartása, a nemzethű polgárok fegyveres megszervezése, igen eredményes volt a működése. Ebben a zavaros időben ez a félezer főnyi fegyveres, megbízható polgárság volt a vagyonbiztonság egyetlen komoly szerve. Nem egyszer megtörtént éjszakai portyáinkon, hogy rablótámadókkal, fosztogatókkal élet-halál har-

cot kellett vívniuk... Ezenkívül ennek a társaságnak gondja volt a már megszervezett csapatrészek számára fegyverről gondoskodni. Ezt főleg a románoktól szereztük, legtöbbször úgy, hogy elszedtük tőlük, másrészt pedig a forradalmároknak, vörösök rejtett fegyverraktárait kutattuk fel és az ott talált fegyvereket saját részünkre biztosítottuk... Nyugodt lélekkel állítom hátom, hogy ez a Szabó Gyula rendőrtanácsos által megszervezett csoport volt ebben az időben egyik legeredményesebben működő ellenforradalmi és nemzeti érdező társaság...

Zih Jenő.

— A Nemzeti Hadsereg bejövetele után békésebb munkának nyílt tere számomra is. Ekkor az egyetemi ifjúság körében az irredata szervezkedést vezettem.

— 1920 karácsonykor meg akartuk támadni a cseheket... Záhony felől kellett volna támadnunk... mi ott voltunk felfegyverkezve... vártuk a parancsot... ami azonban elmaradt. Míg is ismeretlen okból visszarendeltek bennünket Debrecenbe.

Nyugatmagyarországi felkelés

— A következő évben tört ki a nyugatmagyarországi felkelés... Természetesen rögtön kimentem, bár emiatt állásomat veszítettem el.

— A felkelők »rongyos gárdájáról« viselt dolgaikról vitéz Somogyvári Gyula sokkal szebben megírt mindent, mint én azt elmondhatnám. Könyvében megemlékezik szerény teljesítményemről is.

— Két és fél évtizede annak, hogy hol fegyverrel, hol anélkül harcolunk, dolgozunk fajtánkért, nemzetünkért — fejezte be a beszélgetést **Zih Jenő.** — Es ezt a munkát végezni olyan magaslatos feladat, hogy ez magában hordja a jutalmat minden igaz magyar ember számára.

Kerékpárgumi gumicsizma javítása
Rétinél, Plac u. 42.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám; Telefon nappal: 27-89. (3 melléklettel). Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3— pengő, negyedévenként 8-10 pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata szept. 20-án reggel 8-tól, — -én reggel 8-ig: „Mégváltó”, Piac u. 18., tel.: 14-69. „Muraközy”, Piac u. 72., tel.: 37-33. „Boesky”, Cegléd u. 22., tel.: 29-14. „Csokonay”, Mester u. 43., tel.: 10-15. „Árpád fejedelem”, Csapókeret, Jánossy u. 44.

Hősök naplója

— 1917 szeptember 24. — E napon Daróczy Ambrus, a volt debreceni 39. közös gyalogezred tartalékos hadnagya, mint a 38. repülőszázad megfigyelő tisztje, felderítő repülést végzett. A felderítendő terep berepülése közben hét alkalommal is ellenséges repülőök támadták. A számbeli túlsúlyban levő ellenséges repülőök ellenére Daróczy hadnagy ismét és ismét visszatért arra a helyre, amelyet a kapott parancs értelmében fényképeznie kellett. E közben halálos golyó érte a bator és mintaszereiben kötelességtudó tisztet, aki már mint fiatal zászlós az arany vitézségi érmét vívta ki magának. Vitéz tettének emlékét legfelsőbb helyen a 3. oszt. vaskoronarenddel örökítették meg.

— Rásó István alispán Budapestre utazott, hogy a megyéi érdeklő ügyekben tárgyaljon a belügyminiszteriumban. Valószínűleg pénteken érkezik vissza Debrecenbe.

— 800 magyar él Perzsiában a Magyar Világszövetsége nyilvántartása szerint. A sah asztalosgyárában és nagyszabású építkezéseinek sok magyar munkás dolgozott, mert a kitűnő magyar iparosokat a perzsa uralkodó pártfogásába vette. Az iráni magyarok már dalárdát is szerveztek és magyar otthonot létesítettek.

— A Mester utcai egyházközségben megkezdődnek az összejövetelek. A női kör 23-án és minden kedden 4 órakor, a nagyleánykör 29-én és minden hétfőn 4 órakor tartja összejöveteleit (felváltva bibliaóra, ismeretterjesztő előadások, ingyenes gyapjúkötés és horgoló tanfolyam. Színhely: Garai u. 17. otthon).

— Női nemzetvédelmi kerületi vezetői tanfolyamot rendez a kultuszminiszterium társadalmi sport és testnevelési főcsoportja az iskolán kívüli leányifjúság kötelező, illetve önkéntes honvédelmi nevelésének és testnevelésének megszervezése érdekében október 12-től november 8-ig Budapest. A tanfolyamra való felvételt október 3-ig a kultuszminiszteriumhoz benyújtandó, kellően felszerelt kérelmekben lehet kérni.

— Hajdú megye Közéleti Szövetkezetét szombaton délelőtt alakítják meg. A gyűlést a vármegyeháza kistermében tartják meg.

— Hódmezővásárhelyen már döntöttek az iskolakezdés idejéről és a tanfelügyelő elrendelte, hogy délelőtt 9 órakor kezdjék az elemi iskolákban a tanítást.

— A református egyházmegye közgyűléséről írt cikkünkbe sajtóhiba csúszott be, amit most kijavítottunk. Szentpéteri Kun Béla nem 21, hanem 41 évvel ezelőtt kezdte meg szolgálata a református egyháznál.

— Esős ősz várható. Impregnáltassa oallon kabátját Koneznál, Péterfia 30.

— Kiterjesztették Horvátországban a rendkívüli bíróság hatáskörét egész sor további bűnügyre. A rendkívüli törvényszék vagy halálos ítéletet hoz, vagy felmenti a vádlottat.

— 13 kiló teát halmozott fel, ebbe fektette felesége hozományát, hogy az elértéktelenedéstől megmentse a lejjében kapott pénzt Feig Ábrahám máramaroszigeti napszámos. A törvényszék árdragító visszaélés miatt négyhavi fogságra ítélte.

Férfi holttestét találta meg két gyermek a Nagyerdőn

Rablógyilkosság történt?

Szerdán délelőtt két kisgyermek, Balázs Dezső és társa galyszedés közben egy ismeretlen férfi holttestét találta meg a Nagyerdőn a nyulasi repülőterhez közel eső bozótos részén. A holttest a földön feküdt és a mellén, lábán vérnyomok voltak. A ruhája szét volt nyitva és a kabátjának nadrag-

jának zsebeit kiforgatták. Ezek arra engednek következtetni, hogy rablógyilkosság történt.

A két gyermek jelentése alapján megindult a csendőrség nyomozása, hogy megállapítsák, mi okozta az ismeretlen férfi halálát, mióta hevert holtan az erdőn és hol lakott.

— A „Szárnyaskerék”-ben 27-én este 8 órakor táncanfolyam kezdődik.

— Szigorúbb rendszabályokat követelnek a bolgár tartalékos tisztek a bolszevizmus ellen.

— Leesett a kerékpárról és agrázkódást szenvedett. Magyar Sándorné 26 éves asszony, Mátyás király uca 55. szám alatti lakos kerékpáron jött Hajdúszoboszló felől. Útközben elfáradt és megkért egy arra haladó motorkerékpárost, hogy vontassa be gépén. Útközben Magyar Sándorné lezuhant a kerékpárról és olyan szerencsétlenül esett az úttestre, hogy agrázkódást, arcán és karján súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— Libahús 3.40 Csapó uccal színház-társulatnál és Kornhausernál Simonffy 6. Libaaprólék kapható.

— Marólúgmérgezés következtében meghalt Deák Margit két és fél éves gyermek a debreceni klinikán. Két hónappal ezelőtt ilta meg a marólúgot. A nyomozás megindult annak megállapítására, hogy a gondatlanságot kivel terhel a felelősség.

— Öt hónapi fogságra ítélték el a debreceni törvényszéken Borbély András kabai lakost, aki italozásra adta magát és több lopást is követett el. Klein Salamontól és Tóth Ferencitől élelmiszereket lopott, még a fazékban lévő babfőzeléket is elvitte. Az ítélet jogerős.

— India légvédelmét megerősíti Wavell. Az északnyugati indiai tartományokban nagyszabású légtalmai gyakorlatokat kell tartani és külön osztásokat szerveznek ejtőernyősök elhárítására.

— Finnország római követe, aki Horvátországban is képviseli országát, Zágrábban látogatást tett és tárgyalt a külügyminiszterrel.

— Disznóhórból mindentéle cipőt lehet gyártani és nagy kereslet indult meg a disznóhór iránt, nemcsak a gyárak, hanem a kiskereskedők részéről is.

— Fényképek, keretek, amatőr munkák, fényképező gépek, filmek Szilpál mesternél.

— Hirdetmény. Ertesítjük a t. utazókörzönseget, hogy a Gazdasági Akadémia (pallagi) villamos vonalon 1941. évi szeptember hó 26-ától, péntektől kezdve további intézkedésig a Gazdasági Akadémiáról 16.40-kor induló villamos vonat pénteki napokon 18 órakor indul. HEV Üzletigazgatósága.

— Villám esapott a Camaguey és Havanna közt közlekedő repülőgépbe. A gép kigyulladt és lezuhant. Teljesen elszenesedett roncsai alól tíz áldozat holttestét emelték ki.

— Élénk járőrtevékenységet fejtenek ki a tobruki angol erők a brit főhadiszállás hivatalos közlése szerint.

— London elismerte rádlóban a Gibraltár ellen intézett olasz tengeri támadást, de azt állította, hogy a támadás során csupán egy kisebb hajó pusztult el.

1942 Új Rádiók

minden typus 12 havi részletre

Horváth Sándor

Rádió szaküzletében Hunyadi utca 18 szám.

Telefon 17-57

PERZSA-SEAL
és **MASCABUNDÁK**
LIPCSEI és HAZAI SZÖRMEK
DEBRECEN PIAC-U. 59

Imrédy pártja és a kilépett nyilasok pártszövetségbe tömörültek

A nyilaskeresztes párt bomlásával kapcsolatban újabb szélsőjobb oldali átcsoportosulás következett be. A kilépett nyilas képviselők — mint ismeretes — új pártot alakítottak Magyar Nemzeti Szocialista Párt néven. Ez a párt most szövetséget létesített Imrédy Béla pártjával, a Magyar Megújulás Pártjával.

A szövetséget a következő közleményben jelentették be:

„A Magyar Munkaállam megteremtése érdekében a Magyar Megújulás Pártja és a Magyar Nemzeti Szocialista Párt „Magyar Megújulás Nemzeti Szocialista Pártszövetség” néven munkaközösségbe tömörült. Politikai és szervezési kérdésekben az „Ezhang és együttműködés biztosítására, valamint a jobboldal szervezeti egységének előkészítésére a két párt közös bizottságot alakított. A bizottság vezetője vitéz Ráiz Jenő, tagjai: Baky László, vitéz Imrédy Béla, Ince Antal, vitéz Jaross Andor, Lill János, gróf Pálffy Fidél, Rajniss Ferenc, Rupprecht Olivér.

A két párt képviselői a parlamenti munkában együttes csoport gyanánt lépnek fel vitéz Imrédy Béla vezetésével.”

Az új pártszövetségnek körülbelül harminc képviselőtagja van.

A nyilas képviselők Imrédyék közt már húzamosabb idő óta tárgyalások folynak és most már nyilvánvaló, hogy a nyilas párt bomlása ezekre a tárgyalásokra vezethető vissza.

Köziometői sirholtulajdonosok figyeimébe

A köztemetői díszabás a sirbolt birtokosoknak azt a kedvezményt nyújtja, hogy ha a kiváltástól számítva 2 éven belül — a sirbolthely díját másodsor befizetik, úgy nem 60 évre, — hanem 100 évre jut a sirbolt rendelkezésükre! Mivel ezen kedvezmény megszerzési lehetőségéig 1941 október 1-én lejár azok számára, akik 1939 október 1. előtti időkben váltottak ki sirbolthelyet, erre külön felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

Átdáták az ügyésznek Gólya Pált, aki az elsőtétítés ideje alatt lopott

Gólya Pál 27 éves debreceni fiatal embert a rendőrség szerdán délelőtt adta át az ügyésznek. A nyomozást befejezték lopás ügyében és megtalálták az ellopott holmikat egy részét is. A bűnjelök között van egy hegedű, két bőrkabát, ruhárukték, bőrröndök. Gólya Pál a rendőrség szerint 14 lopást követett el a városban, jórészt az állomás épületében dézsmálta a vonatra várakozó utasok csomagjait. A lopások leginkább az esti és éjszakai órákban követete el. Gólya már volt büntetve és júliusban szabadult 15 napi fogsázbüntetésé kitöltése után. Azóta lopásokból tartotta el magát.

— Az ország keleti részén szeptember 25-én 18.50 órakor kell elsőtétíteni. Az elsőtétítés szeptember 26-án 5.50 órakor ér véget.

— Az angol kormány éles tiltakozó jegyzéket intézett a japán hatóságokhoz a pekíngi brit sajtóattasé feleségének eltűnése miatt. Londonban azt hiszik, hogy a sajtóattasé feleségét, aki japán származású nő, elrabolták.

2500 személyi megfosztottak magyar állampolgárságuktól

A hivatalos lap tegnapi számában miniszterelnöki határozat jelent meg, amely több mint 2500 személyt foszt meg a magyar állampolgárságtól. A határozatban felsoroltak 90 százaléka napszámos és az állampolgárság elvonására azzal adtak okot, hogy az ország területének elhagyására vonatkozó jogszabályokat megszegték, illetve kijárástól és külföldre távoztak.

Az új tanterv ismeretelése a Gönczy Egyesületekben

Az új iskolai év kezdetén a Gönczy Egyesületekben a tanítók nagy érdeklődése mellett kezdődött meg a szokásos munka. Első előadó Molnár György ref. tanító volt. A nyáron megjelent új tanterv harmadik menetét ismertette... Érdekes meglátása, hogy a nemzeti sorsfordulókat mindenkor a tanterv megújítása követte. Ez természetes is. A legnagyobb Magyarországot más célokat állít polgárai elé, mint a volt csonka ország. Ezen célok megvalósításának elsődleges eszköze a tanterv. A most megjelent tanterv igyekszik a réginél realisabb, nemzetibb és fajibb lenni.

A népiiskola feladata, hogy a gyermekeket vallásos és erkölcsös polgárrá nevelje, a nemzeti művelődés szellemének megfelelő általános és gyakorlati alapismeretekhez juttassa és ezáltal az életben való helytállásra és a további tanulmányokra is képessé tegye. Ennek a feladatnak elvégzését négy főtevéző irányítja: a tanulók, a környezet, a nevelők és a művelődési anyag.

Nagy érdeklődés mellett ismertette meg Molnár György a nevelési alapelveket is... A vallásos nevelés sohasem volt olyan fontos, mint korunkban. Feladata a hit megalapozása, erősítése és megszilárdítása.

A nemzeti nevelést három részre osztotta az új tanterv, ú. m. hazafias, állampolgári és társadalmi nevelésre. Szólt ezeken kívül a szépérzék, az értelem, egészségvédelem és testi nevelésről, továbbá a fiúk és lányok nevelésének eltéréséről.

Előadó továbbiakban kérte a kártárakat, hogy egymást támogatva igyekezzenek az új tanterv szellemét nevelési munkájukban megvalósítani, hogy ezzel is hozzájáruljunk a szebb, boldogabb Magyarország felépítéséhez.

Az értékes előadáshoz számos hozzászólás történt. Ezeknek összegezése képpen Molnár János elnök kifejezte, hogy az iskola csak úgy tud eredményes munkát végezni a nemzeti öntudat fejlesztése terén, ha olyan szociális reformok valósulnak meg, amelyek kihatnak a társadalom minden rétegére s így az iskola építő munkájának nem gátlója, hanem elősegítője lesz, majd a magyar társadalom minden rétege.

F. hó 29-én délután 5 órakor a „Gönczy” szobában Molnár György folytatja előadását, melynek keretében a harmadik kötet további részeit ismerteti. Minden érdeklődőt szívesen lát az elnökség.

— A létfenntartási index. A m. kir. központi statisztikai hivatal a következő augusztusi havi gazdasági statisztikai adatokat közli: A nagykereskedelmi árképzés index-száma az 1929. árképzéshez képest, egyenlőek augusztus hó végén az első havi 125.3-al szemben 131.1 volt. A létfenntartási költségek indexe az 1913. évi árképzéshez képest egyenlőek, lakbérrel együtt számítva az előző havi 132.6-al szemben augusztus hó végén 134.5 volt, lakbér nélkül számítva pedig az előző havi 147.2-vel szemben 143.6 volt.

— Szabad friss kenyéret forgalombahozni. A kormány rendeletét adott ki, amely szerint hatályát veszti az a június 26-án kiadott rendelet, hogy a kenyéret elkészítésétől számított 24 órán belül forgalomba hozni, a bérűtésre átvett kenyértésztát pedig a sütést követő 24 óra elteltéig kiszolgálni tilos.

— Szerbiában gyors törvények működnek. A szerb minisztertanács elrendelte, hogy gyorstörvényeszek előtt tárgyalják le mindazoknak az ügyét, akik másokat fegyverrel fenyegetnek, középületeket rongálnak, rabolnak, lopnak, gyújtogatnak, vagy segédkeznek kommunista akciók terjesztésénél. A bűnösök büntetése halál.

Véres összetűzés a mexikói elnök lakása előtt

Mexikó, szeptember 24. (Német TL) Avilla Camacho elnök magánlakása előtt a fegyverkezési iparügyi munkások szakszervezetéhez tartozó nagyobb csoport munkás megjelent és kihallgatást kért. Az elnök azt üzentte, hogy nagyon sok a dolga s javasolta a munkásoknak, hogy máskor jöjjenek. Amikor katonák is érkeztek a helyszínre, összetűzésre került a sor. A katonaság belelőtt a tömegbe és oldalfegyvert használt. Három ember meghalt, négy megsebesült. (MTL)

A homokkerti egyházrész tanácsulése

A homokkerti egyházrész Kovács József lelkész és dr. Balogh Sándor főjegyző, főgondnok vezetésével tanácsulést tartott. Jelen voltak: id. Törös Károly h. gondnok, dr. Ménes Lajos egyházi ügyész, Szilágyi László, Dusics Ferenc segédlelkész, vitéz Nagy Pál, Poesay Gábor presbiterek és a tanácsstagok. Távolmaradását kimentette dr. Erdős Károly egyetemi tanár.

Ének és ima után Kovács József lelkész nyitotta meg az ülést. Meghívtott szavakkal emlékezett meg az időközben elhunyt tanácsstagokról: Nagy Imre, Ujlaki István és Horváth Gábor, valamint a városból elköltözött Török Gáborról. Helyüket a következő tanácsulésen töltik be. Ezek után bemutatta az 1941–42. évi munkaprogramot. A legelső teendők közé sorozta a beteglátogatást, melynek fontosságát a tanácsstagok figyelmébe ajánlotta.

Az egyházrészben működő Tabitha nőegylet a szokott keretek közt kezdte meg működését, ha és amennyiben a viszonyok megengedik. Szintén nagy figyelmébe és pártolásába ajánlotta a tanácsnak az Evangéliumi Munkásszövetség ügyét. Az ifjúság nevelésének nagyfontosságú munkáját hathatósabban tudni végeztetni, ha saját otthonnal rendelkezik. A nagyleánykört Kovács Józsefné, a kisleánykört Szilágyi Erzsike és Nagy Juliska vezetik az eddigi szép eredményekkel. A Komáromi Csipkés György nevét viselő cserkészcsapat továbbra is ifj. Törös Károly tanító vezetésével működik, ki rátermettségének és agilitásának löbbizben adta tanujelét. Megkezdődött a vasárnapi iskolai oktatás is. Minden hónap első vasárnapján ifjúsági istentiszteletet tartanak. Az egyházrészben három biliárkó van, a Homokkertenben, Boldogkertenben és Wolaffka-telepen.

A múlt évben megtartott nagyhatású evangélicációs hetet a jövőben is megtartják. Szólt még a jelentős karácsonyi szegénységjelzésről is, melynek megtartása ismert okokból most nagy nehézségekbe ütközik. Az előterjesztett munkaprogramot Németh Bertalan felszólalása után egyhangúlag elfogadták. Gazdasági pénztári ellenőri állásra megválasztották Nagy Sándor ny. esendőrtiszthelyettes, tanácsost. Ezzel az ülést véget ért. (K. Gy.)

— Győr-Moson-Pozsony vármegye közgyűlésén Polniczky Lípót főispán megemlékezett gróf Széchenyi István születésének 150. évfordulójáról és bejelentette, hogy a vármegye az évforduló alkalmából október 25-én Magyaróváron díszközgyűlést tart a városházának ugyanabban a termében, ahol Széchenyi István gróf, mint Moson vármegye követe 1847 október hó 25-én átvette követi megbízólevelét.

— A német katolikus lelkészek arra számítanak, hogy belátható időn belül nagyobb munkaterület nyílik meg részükre az afrikai gyarmatokon. Felhívást intéztek ezért a lelkészekhez, hogy jelentkezzenek afrikai benszülött nyelvek tanulására.

Az Erdélyi Párt képviselőtagjai beszámoló körülmények között tartották meg most el Albrecht Dezso alelnök kijelentette, hogy nem csinálnak pártpolitikát, mert az egész magyar élet akarják gazdagabbá tenni. Erdély belső egységét megőrzik mindenki szemében. Erdélyt nem engedik át a pártküldelemeknek és ezért csinálják csak meg az Erdélyi Pártot.

Mozgósítás a Fülöp szigeteken

Amerikai hírszolgálati iroda jelenti, hogy 2–3 hónapon belül a Fülöp-szigetek tartalekosainak fiz hadoszólóját, mintegy 125.000 embert, behívják. Mielőtt a mozgósítás befejeződik, az összes fülöpszigeti hadierők amerikai parancsnokság alá kerülnek.

A Széchenyi-staféta Kolozsváron

Kolozsvár, szeptember 24. A Kormányzó Úr által meggyújtott emlékezés fákláját hozó futarlánc szerdán délelőtt 11 órakor érkezett meg Kolozsvárra.

A Mátyás-szobor előtt a város és vármegye egyházi, katonai és polgári előkelőségei jelentek meg, míg a Mátyás király teret az iskolás ifjúság vette körül főbezerzónyi közönséggel együtt. A futarlánc befutó tagja az emlékezés fáklájával meggyújtotta a Mátyás-szobor előtt felállított kandeláber lángját, majd Gajzágó György, a kolozsvári magyar diákok szövetségének alelnöke méltatta a legnagyobb magyar reformtörékvésének jelentőségét. Az ünnepséget díszmenet zárta be.

A kolozsvári iskolák növendékei és leventéi elvonultak az emlékezés tüze előtt. A futarlánc tovább futott Sepsiszentgyörgy felé.

Szatmárnémeti, szeptember 24. — A Széchenyi emléklánccal futó staféta szerdán délelőtt háromnegyed 12 órakor érkezett meg Szatmárnémetibe. — A Horváth Miklós téren a város társadalma, az iskolák ifjúsága ünnepélyesen fogadta a futólánct.

Hat kisgyermekre ráomlott a hegyoldal. Veresacsán hat kisgyermek a Pató-hegy aljában játszadozott. A hegyoldal egy része rájuk omlott és három gyermeket maga alá temetett. Két gyermek csakhamar kiásta magát a romok alól, társuk, Fliel György hat éves kisgyermek azonban megfulladt. Csak este vették észre, hogy eltűnt, szülei ásták ki a hegyomladék alól.

Úgy földhözvágta mostoha gyermekét, hogy agrárkódásban meghalt. Siket János penészeleki lakos állandóan féltékenykedett nála 30 évvel fiatalabb feleségére, akinek volt egy törvénytelen gyermeke. Egyik féltékenységi jelenet után a brutális férfi dühében a másfél éves gyermeket fölkapta és olyan erővel vágta földhöz, hogy a szerencsétlen gyermek agrárkódás következtében szörnyethalt. A gyilkos mostoha ezután otthagya a földön a kis hullát és átment a szomszédokhoz azzal, hogy sürgősen munkába kell mennie, nézzenek át a gyermekhez, nehogy az ágyról leessen. Mikor a halott gyermeket megtalálták, mindenki azt hitte, hogy az ágyról leesve, halálraüzta magát, csak később derült ki az igazság. — A gyilkos mostohát letartóztatták.

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

Beleznai Unger István direktor Debrecenben

Nyilatkozik a szezon kezdéséről Beleznai Unger István színházigazgató szerdán Debrecenbe érkezett, hogy a közeledő szezonkezdettel kapcsolatos tárgyalásait lefolytassa. Társaságában jött Pivelle Emil, a kiváló díszlettervező, aki Debrecenben született s egyike a legkiválóbb díszlettervező művészeknek. Megmutatta terveit, melyek alapján már ma megkezdődik a Csokonai-színházban az „Új hazá” Nyíró darab díszleteinek festését. A szebbnél szebb képek székelly kapu keretben kapnak helyet.

— A társulatom október 8-án érkezik — mondotta érdeklődésünkre Unger direktor. — Kaposvárról nagy érdeklődés mellett jöttek a színház, eddig 12 darabbal készültünk el teljesen és már megkezdjük az „Új hazá” próbáit is. Ez a darab azonban Debrecenben kerül először előadásra.

— Melik darabban lép fel először? — érdeklődünk.

— Mindjárt a nyitó darabban, az „Új hazá”-ban. En jászom az intrikus szerepet. A színészeim közül mind egyik kért, hogy először ne ilyen el-lenszenves szerepben lépjen a debreceni közönség elé. Erre mit tehettem, kiosztottam a szerepet magamra.

— Mi lesz az első zenés darab? — A „Beszkeréki menyecske”, Erdélyi Mihály operettje. Már a második estére műsorra tűztem és azután felváltva megy az „Új hazá” darabban. Következő darabunk pedig valószínűleg Lehár gyönyörű muzsikájú „Giuditta”-ja lesz, melyet vidéken egyedül mi adunk elő.

A bankszéf titka

Budapest, szeptember 24. Pár nappal ezelőtt Ringwald Zoltán Wesselenyi ucca 41. szám alatt lévő ékszerüzletébe beállított egy jölbőzött úr, aktatáskájából egy hivatalos pecséttel ellátott csomagot vett elő és bejelentette, hogy a csomagban a báró Groedel-féle száznegyven ezer pengős hagyaték van, a régi, muzeális értékkel is bíró aranytárgyak valóságos ötvösművészeti remek. Többek között van két szelence, amelyek darabonként 5–5 ezer pengőt érnek. Az ékszerész 5000 pengő kölcsönt adott az előkelő úrnak a hivatalos pecséttel ellátott csomagra és közös megállapodás alapján a Hermes Bankház széfjében helyezték el.

A határidő leteltével az előkelő úr nem jelentkezett a pénzzel, Ringwald Zoltán gyanút fogott és jelentette az esetet a rendőrségnek, ahol megállapították, hogy a Wesselenyi uccai ékszerész üzlet előkelő látogatója Róna Siegfried, a veszedelmes szélhámos. Rendőri bizottság jelenlétében bontották ki a széfben elhelyezett csomagot, amelyben újságpapírosba csomagolt aszfaltdarabot találtak.

A rendőrség azonnal rádiókörözést adott ki a veszedelmes szélhámos, Róna Siegfried ellen, aki azonban azóta nem került elő. Tegnapi délelőtt tartóztatta a rendőrség Magossy Kálmáné Gottlieb Etel és Korbulaj Lajosné Groedel Dóra bárónét, akik a nyomozás adatai szerint alaposan gyanúsíthatók azzal, hogy kezére játszották Róna Siegfriednek a szélhámoság elkövetésénél.

Vichy, sept. 24. Illetékes helyről származó értesülések szerint a francia kormány tiltakozott Londonban a Molséi francia tehergőzös elsüllyesztése miatt. Rámutatnak arra, hogy angol repülők támadása francia felségvizeken történt. (MTI)

Madrid, szeptember 25. (Német TL) Sir Samuel Hoare madridi angol nagykövet csütörtökön Londonba utazik. Szerdán megbeszéléseket folytatott a Caudilloval és Serano Sunnerrel.

— Párisban a szeptember 23-ig érvényben volt éjszakai közlekedési tilalom megszegése miatt a két utolsó éjszaka 80 embert tartóztattak le. A letartóztatottak, 21 óra után engedély nélkül tartózkodtak az uccán. Az igazságügyi miniszter közlése szerint 14 birtok elmozdították állásból.

1942. Rádiók

Telefon 30-67.

összes típusai egy évi részletre kaphatók

Nánássy Lajos

Telefon 30-67.

rádió és villamossági üzletében PIAC U. 85.

Regelő múlt

CSÁSZÁR ÉS PÜSPÖK

Az ősi kollégium „csodagyermeké” piskárkosi Szilágyi Sámuel korának Debrecenben állomásozó katonai parancsnokai nem voltak képesek rábeszélmi arra, hogy hagyja el papi állását és lépjen a katonai pályára. Megmaradt a debreceni nép szeretetében, mint vallása papja és a kollégium híres neves tanára. Az íranta megnyilvánuló nagy szeretet és népszerűség juttatta az őt a püspöki székbe. Az 1760-as években kezdődött meg a bécsi kormány állandó kellemetlenkedése a protestáns vallásfelekezettel. Tulajdonképpen emögött a magyar nemzet elleni harc megindítása húzódtott meg. — A Gondviselés sokszor adott a legvalóságosabb időkben a magyarságnak okos, bölcs és bátor férfiakat, akik a nemzet ellenségeivel szemben fel tudták venni a küzdelmet.

Ezek közé tartozott Szilágyi Sámuel püspök is, aki egyszerű egyénisége mellett páratlan tudásával és elbűvölő beszédképességével II. József császárt is meg tudta győzni politikájának helytelen voltáról. Debrecen a bécsi helytartóságnak centralisztikus, főleg pedig a vallást sértő rendeleteit nem volt hajlandó végrehajtani és ezért a császár azt a fáradságot vette, hogy erdélyi útjáról Bécs felé utaztában lemaradott Debrecenbe a magisztrátus fejének „megmosására”. A császár 1770 május 18-án érkezett meg s a „Fehérlő” szállóban fogadta az előjáróság tagjait. A debreceni nép, mely még akkor eleven császárt nem látott, lelkes ünnepséget rendezett a híres uralkodónak. Mint az egykori írók megörökítették, a császár keményen megdorgálta renitens viselkedése miatt a város vezetőembereit. Javában patogtak a pirongató szavak a császár ajkáról, amidőn benyitott a szobába Szilágyi Sámuel, a tudós és politikai püspök. Nagy nehezen jutott az uralkodó elé, mert az embersokaságon kellett keresztül törnie magát. A kövérkés természetű püspök törölte az izmokat és bocsánatot kért pillanattal, amíg „kifújja magát”. A császár intett neki, majd midőn a főbíróknak megmondta a magyát, odaszólt Szilágyi püspöknek:

— Mit tenne ön, ha császár volna olyan alattvalóival, akik a parancsát nem teljesítik?

— Hát ott kezdem felséges uram, hogy én királyilag gondolkozni nem tudok, ezért a kérdésre így röviden válaszolt se adhatok.

De aztán hosszasan fejtegette az „alattvaló” kötelességtudás szentségét, amely nélkül az ország rendje nem állhat fenn. Majd megmagyarázta, hogy az alattvalóknak a kötelesség teljesítés mellett a lelkiismerettel is számolni kell, nyilván itt ütközött össze a császár parancsa a hűséggel. A püspök beszéde további során annyira meggyőzte II. Józsefet, hogy valósággal meg volt illetőve a bátor és őszinte szavaktól. A vendég uralkodó már nem haragudott és mialatt a városban tartózkodott, állandóan a püspök társaságában maradt, jókedvre derült és talpraesett válaszaival, nyelvekben való jártasságaival és tudományokban való otthonosságával valósággal elbűvölte a magas vendéget. A császári látogatás utáni intézkedések mutatták meg legjobban, hogy a diplomata püspök nyerte meg a csatát a bécsi kománnyal szemben. (l. s.)

Hősök temetőjében

Jártatok-e már a hősök temetőjében? Oly fontos és szép, oly megható Hány hős katona fekszik ott? Azt tudja csak, a Mindenható!

Egymás mellett szép sorjába Feksznek a sírhant alatt Kis márványtábla, vagy sírlemlék jelzi, Hogy kik pihennek az alatt.

Azt nem is kell mondanom, Hisz úgyis tudja mindenki, Hogy aki itt e helyen nyugszik, Hős volt egytől-egytől.

Ha ott jártok a hősök temetőjében, Mondjátok el halkan imádságotokat! S vigyetek pár szál virágot sírukra, Kik értünk hősi halált haltak!

Özv. NAGY SÁNDORÉ.

Gyászroval

Pető Eszter mély fájdalommal tudatja, hogy egyetlen fia Bódi Jenő iskolai tanuló 16 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap félnyolc órakor lesz a díszravatalozó teremből. Lakás: Bálintpata ucca 11. Gebauer-cég rendezi.

Id. Rácz József gazdálkodó 77 éves korában elhunyt. Temetése pénteken félhárom órakor lesz a II. b) ravatalozó teremből. Lakás: Bellegelő 235. — Gebauer-cég rendezi.

Gál István gazdálkodó élt 19 évet. — Temetése ma délután lesz Balmazújvároson. Fehértóty vállalata végzi.

Fülelmen Albert pénzügyőr élt 29 évet. Temetése péntek délután lesz Dévaványán. Fehértóty vállalata végzi.

Id. polgár Tóth Mihály földbirtokos

életének 60. évében elhunyt. Temetése f. hó 27-én délután fél négy órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teremből református egyházi szertartással. Lakás: Varga ucca 39. Fehértóty vállalata végzi.

Anyakönyvi hírek

Születések: Juhász Ferenc városi tisztviselő, Mikszáth K. u. 78, leány Judit. Nagy Gyula paplanmester, Sas ucca 2, leány Marianna. L. Nagy László MÁV segédtsízt, Boldogfalva ucca 4, fiú László. Polgár Sándor, Haláp 60, fiú Sándor. Kerékgyártó Sándor fuvaros, Bellegelő 90, fiú Mihály. Horváth István cipész, Tóth Á. ucca 68, fiú István. Király József kocsis, Nagyszepes 55, fiú Sándor. Terhes János napsz., Vértes, leány Magdolna. Sári Gábor napsz., Derecske, fiú Gábor. Mester József, Malvin u. 20, fiú Zoltán. Ónodi Lajos kocsimosó, leány Ildikó. Piac u. 42. Erdélyi Zoltán tüzerfőhadnagy, Nagyvárad u. 12, fiú Csaba. Bodnár Sándor, Homok u. 88, fiú Sándor. Orosz Miklós szücssegéd, Péterfia u. 38, fiú László. Mikó András napsz., Király F. ucca 28, fiú András. Sarkadi Lajos, Margit u. 8, leány Éva. Deme Tivadar napsz., Kunhelom u. 23, fiú Tivadar. Kalmár János fűtő, Péterfia u. 1, fiú János. Skinczi Károly téglafőhadnagy, Bellegelő 504, leány Mária. Takács Sándor egyetemi gépész, Vilmos császár út 34, leány Anna. Varga János napsz., Fancsika 51, leány Ilona. Fejes István napsz., Nagycsere 3, fiú Zoltán. Süvöltős István napsz., Kishegyesi út 66, leány Ilona. Szabó Imre hentesmester, Homok u. 79, leány Julianna. Dr. Bukovinszky Béla körorvos, Zsáka, fiú László. Kerékgyártó János napsz., Létei út 14, fiú János. Saláth László ügynök, Magyar u. 8, fiú Tibor. Török Sándor gazdasági cseléd, Macs 71—73, fiú István. Jakab József m. tanító, Csokonai u. 33, leány Ágnes. Dávid István fm. Fancsika 67, fiú István. Duró Benjámin molnársegéd, Püspökladány, leány Erzsébet. Rácz Lajos g. kocsis, Nagyszepes 58, fiú Lajos. Ónodi Zsigmond tanító, Hajdúhadház, fiú Tibor.

Eljegyzések: Takács Sándor gazdálkodó, Haláp 103—Tóth Katalin, u. o. 103. Krankovics János g. cseléd, Nagyszepes 3—Pázmándi Mária, Hajdúbagos. Dudás József lakatossegéd, Körte u. 6—Szabó Róza, Méhes u. 15. Nagy Pál MÁV segédtsízt, Ajnád—Nagy Margit, Wolaflka u. 5. Katona Béla, MÁV kolónia—Kuncz Ilona, Szép u. 6. Czarivacz László gy. munkás—Gombos Zsuzsanna, Tegez u. 63. Lelesz György férfiszabósegéd, Homok u. 56—Maruczinecz Julianna, u. o. 68. Szabó László férfiszabósegéd, Homok u. 56—Lelesz Mária, u. o. 50.

Házasságok: Csöregi István éttermi segéd—Harkó Anna, Péterfia u. 24. Nyiri Ferenc cipész, Kínizsi u. 91—Szöllősi Margit, Hajdúszovát. Sándor Lajos MÁV segédtsízt, Taracsköz—Pál Teréz, Keresztvári u. 17. Szójka József hentessegéd, Kabar u. 6—Lengyel Erzsébet, Bellegelő 112. Grünzweig Vilmos keresk. s. munk., Péterfia u. 2—Kohn Fáni, Csokonai u.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

40. Ferenczi Lajos MÁV kárpitos, MÁV kolónia—Varga Julianna, Diófa ucca 18. Dr. Főris István postaforgalmi gyakornok—Gellén Anna, Mester ucca 26.

Halottak: Szakács Mózesné ref. 74 éves, Szent Anna u. 10. Özv. Ferenczi Péterné ref. 69 éves, Hajdúböszörmény. Fülöp Irén izr. 46 éves, Hatvan u. 39. Tiszai Imre ref. 4 éves, Timár u. 23. Kiss Mária ref. 24 napon, Magyar u. 2. Herle Gábor ref. 20 éves, Ujpest. Molnár Istvánné ref. 79 éves, Bundi u. 11. Szalai Imre ref. 68 éves, Böszörményi út 14. T. Tóth László ref. 1 hónapos, Hajdúszoboszló. Seres Erzsébet ref. 5 hónapos, Tiszafüred. Özv. Szabó Gáborné ref. 66 éves, Hajdúböszörmény. Müller Ferenc r. kat. 6 éves, Pacsirta u. 10. Dalmi István ref. 19 éves, Józsa. Kádár Gusztáv r. kat. 12 hónapos, Pesti ucca 4. Barna Pál ref. 20 éves, Görbe ucca 7. Leviczky Emanuel g. kat. 71 éves, Bornemisza u. 15. Berényi Béláné r. kat. 67 éves, Bíró u. 2/b. Szána Józsefné g. kat. 54 éves, Rakovszky u. 30. Friedmann Márton izr. 20 hónapos, Ujfehértó. Deák Margit ref. 3 éves, Dévaványa. Fülelmen Albert r. kat. 28 éves, Nyírbrány. Varga Irén g. kat. 16 hónapos, Szeder u. 15. Zádor Imre ref. 18 éves, Vámospercs. Molnár Katalin g. kat. 1 napos Hunyadi u. 5. Ács Sándor ref. 63 éves, Sámsoni út 33. Géder József ref. 83 éves, Nyil u. 134. Gál István ref. 19 éves, Balmazújváros.

Elrendelések Páris teljes elsőlétfésít

Az angol légierők bombatámadást intéztek Rouen ellen. Tizen-négy polgári személy meghalt, tizen-nolc ember pedig megsebesült. A városkörüli gyarak is némi kárt szenvedtek. Az alkalmazott övönrendszabályok keretében elrendelték Páris teljes elsőlétfésítét, valamint egyes épületek álcázását.

PÁLYÁZATI HIRDETME NY

A debreceni református egyház árvaugyi bizottsága pályázatot hirdet kb. 60 fiú-, 60 leánykaruha és 120 pár mérték után készíthető cipő szállítására. Részletes feltételek megtekinthetők az egyházi pénztári hivatalban. (Kálvin tér 17. keresztpület.)

Árvaugyi bizottság.

2295—1941. v. h. sz. Pk. 22.114—1941. bírósági ügyszám. ELÁRVERE-ZEK 1941 szeptember 30-án délelőtt 12 órakor Balmazújvároson, Szoboszlai u. 45. szám alatt 1400 pengő becsértékű ingóságokat, mely áll: magánjáró lokomobil, cséplőszekrényekből. Debrecen, 1941 szeptember 23. Lőrincz Endre bírósági végrehajtó.

Közigazdaság

Hajdú vármegye is részesül a mangalicakoca akcióban

A földművelésügyi miniszter az elmúlt évben lebonyolított tenyészkocacskó akció kedvező eredményei alapján az idén további 4000 darab 8—10 hónapos, törzskönyvelt tenyészetekből származó, átlagosnál nagyobb tenyészértékű kocának a kiosztását teszi lehetővé több vármegyében, így Hajdú vármegyében is. Egy-egy megyében 150—400 kocát osztanak ki. Az akció a Mangalicatenyésztők Országos Egyesülete útján november végéig lebonyolítják s tenyészkoctól csak 30 holdnál kisebb szántóföldi művelés alatt álló területtel rendelkező hivatásos kisgazdák kaphatnak. Debreceni termény- és takarmányárak. Csöves tengeri 17.00—19.00, lucerna 10.75, széna 7.00—7.50, lóhere 9.25, takarmányrépa 4.20—4.50.

SPORT

Sok a sérült a DVSC-ben. A Kolozsvári MÁV erőszakos játékának következtében, melyet az erélytelen Winkler játékező elűrt, a DVSC-nek csaknem valamennyi játékos hord valami rugás, sérülés-emléket a kolozsvári mérkőzés után. Valamennyi sérülés között Sidliké a legsúlyosabb, akit már a mérkőzés elején leterített a K. MÁV kapusa és akit a mérkőzés végén ki kellett vinni a pályáról, ahol a fájdalmas és súlyos sérülés ellenére önfeláldozóan végigjátszotta a mérkőzést. A sérülések egyelőre bizonytalanná tették a Királyházi MÁV elleni kupamérkőzésre utazó csapat összeállítását. Valószínűleg Szabó, Dombóvári, esetleg Galambosi is szóhoz jut a csapatban.

Ma délután edzést tart a DVSC a Stadionban. A csapatot nem törte le a K. MÁV-tól elszenvedett vereség. Jórészt külső okoknak, a gyenge bírónak, a K. MÁV túlerélyes játékának tulajdonítják a vereséget, viszont az is kétségtelen, hogy a vasutas csapat sor is góliszonyban szenvedett. Ez a támadósor, mely az első négy mérkőzésen ontotta a gólokat, a K. MÁV ellen 80 perces fölényben játszva sem tudott eredményes lenni.

Új csapat alakult Debrecenben, mely a város nevével viseli. A Debrecen SC első mérkőzését Alberti — Farkas, Tóth — Dénes, Kovács, Szalay — Mészáros, Deák, Tisza, Balla, Mézesi összeállításban játszta. Pénteken este 9 órakor összejövetelt tart az új debreceni csapat.

Kiszely megsejült a vasárnapi mérkőzésen és a KAC elleni játéka bizonytalanná vált. Látár ezzel szemben felgyógyult és játékra jelentkezt.

A DVSC II. kítűnő formája az amatőrbajnokság örvendelés eseménye. A csapatban nagyrészt olyan játékosok szerepelnek, akik a múlt évben még az NB II. csapatban szerepeltek és akik esetleg néhány hét múlva ismét ott játszanak. Ignácz, Galambosi, Erdei, Szabó, Dombóvári, Szűcs, Horváth, Milye, Mácsai, Nagy Sándor kítűnő formában vannak és Püspökladányban a legjobb csapatával felálló és erősen játszó P. MÁV ellen is biztosan nyerték a rangadót.

Bevált a 16-os létszám az NB-ben. Az újoncok kítűnően szerepelnek, nincsen előre lefutott mérkőzés, a közönség érdeklődése hétről hétre nő és előreláthatólag nem lehet többé visszacsúszni ezt a létszámot. Szerintünk a megnagyobbodott ország területéhez a 18-as létszám sem lett volna túlzás. A DVSC és pécsi DVAC sem jelentette volna az NB felhígítását, arról nem is szólva, hogy egy 120.000 és egy 75.000 lakosú egyetemi város közönséget kapcsolta volna bele a küzdelmekbe.

Csokai nem játszik vasárnap. A kítűnő játékos Kolozsvárt hordacsontrepedéssel és száraz mellhártyagyulladásos önfeláldozóan vállalta a játékot. Vasárnap azonban pihentetik, hogy a következő mérkőzésen rendelkezésre állhasson. A DVSC közvetlen védelme tehát Keskeny, Réti, B. Nagy összeállításban játszik Királyházián.

A DMTE I. és ifjúsági csapata pénteken este 8 órai kezdettel szakosztályi ülést tart, melyen a tagok pontos megjelenését kérik.

DVSC II.—Húsos mérkőzés lesz vasárnap délután 4 órai kezdettel a dohánygyári pályán. Előzőleg 2 órai kezdettel Húsos ifj.—DMTE ifj. mérkőzést játszik le.

A Húsos I. és Ifj. játékosok ma délután 5 órára a dohánygyári pályán edzésen jelenjenek meg.

A debreceni játékezőtök ma, csütörtökön este félnyolc órakor a Kandia uccai Katolikus Otthon termében társasösszejövetelt tartanak.

Vasárnapi futballmúsor Debrecenben. Vasárnap Debrecen futballszereplő közönségének a következő mérkőzések állanak rendelkezésre: a Stadionban 2 órakor DEAC—NyVSC, 4 órakor DTE—NyKISE, a dohánygyári pályán Húsos—DVSC II.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA
Rendőrfőkapitányilag engedélyezett legrégibb hivatalos magánnyomozó Gálosy, Zöldfa 3. Telefon: 28-72.
549 10. 9

Új magánnyomozó iroda. A vidéki m. kir. rendőrfőkapitányóság által engedélyezett hivatalos magánnyomozó irodám Debrecen, Virág u. 21. sz. alatt megnyitottam. Vállalok minden bizalmas nyomozást és megfigyelést, melyeket lelkiismeretesen és teljes diszkrécióval végzek több évtizedes gyakorlatom alapján. Telefon: 23-78. Jánossy Mihály magánnyomozó. 480

ALKALMAZÁST nyer férfi

Tehénhez értő, fejni tudó család elsejére lakást kaphat. Közvetítő igaz kapujával szemben Danczingeruél. 551

Egy ügyes fiatalember, ki volt pékségben, felvétetik. Honti u. 2. 620

Fiatallakó felvétetik. Jelenkezni Szipa; műtőrem, Piac 44. 610

Egy tanuló és kifizető felvétetik. Márkus sütőde. Komáromi 7. 600

Lakatossegédet, asztalossegédet és asztalos tanulókat felveszünk. Károly Ferenc József út 10. 583

Asztalossegédet állandó munkára felveszek. — Csapó 39. 580

Fodrász tanuló — fiút vagy leányt — felvesz. Kerekgyártó, püspöki palota, Déri sarok. 632

ALKALMAZÁST keres férfi

Ezer pengő kaucióval pénztárnoki vagy raklárnoki állást keres komoly intelligens férfi, aki gabonaszakmában, gazdaságban is teljesen jártas. Cím a kiadóban. 614

Betűrajzoló nyomdához, címfestőhöz, kézimunka és temetkezési üzlethez ajánkozik, ki-akatrendezést is vállal vidéken is. Hegedűs, Józsa 792. 542

ALKALMAZÁST nyer nő

Kiszolgálóleányt felveszünk. Böde, Ferenc József út 9. 546

Gyors- és gépirónőt keresünk azonnali belpésre. Fűszer- és Gyarmatáru Rt. Piac 69. 612

Tanuló és segédleányok szőnyegszövődébe azonnal felvétetek. Monti ezredes u. 14. 604

Jómunkás segédleányt alkalmaz varroda, Piac 61. 536

Fodrász tanulóleányt, fiút fizetéssel felveszek. Nagy, Baltazar Dezső 14. 631

Ügyes kézimunkás varróleányokat angol munkához felveszek. Szent Anna 8. Molnár. 538

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Főzni is tudó mindenest megfélelő bizonyítványokkal azonnal felveszek. Komlóssy út 30. 556

Bejáró mindenest főzőnő, tisztaság- és rendszerű, kéttagú családhoz 1-re felvétetik. — Svetits bérház II. udvar I. emelet 10. ajtó. 609

Főzésben jártas mindenest bentlakó felvétetik. Péterfia 4. cukrászda. 601

Takarítónőt, ki már gyógyszerárban működött, azonnal felvesz gyógyszerár. Péterfia 61. 596

Főzéshez értő mindenest 30 pengő fizetéssel felveszek elsejére. Jelenkezni délelőtt Hunyadi u. 24. I. emelet, hivatalban. 589

Egy 29 éves özvegyasszony elmenne házzelvezőnek magános úrhoz vidékre is. Cím a kiadóba kérek „Ott-hon” jellegre. 585

AJÁNLAT

Sapkák! Sport, levante, Bocskai, téli mindenféle választékban kapható. Vörösmarty 13. 429 9. 30

Szörmebundákat olcsón készítek, javítok, alakítok. Kőváry szücsmester, püspöki palota, Déri felől. 1820 11. 27

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat, brilliánt legmagasabb áron veszek. Ékszerész, Hunyadi 23. 1197 11. 21

Tankönyvek, antikvár és új állapotban. Iskolaszerek kaphatók Acél antikvárium, Széchenyi uca. 1925 9. 30

Poloskairást ciángázal, lakások vizsgálatát felelősséggel vállal Kiss Zoltán, Kigyó 5. 695 10. 17

Zománczott tűzhelyek szakszerű javítása. Képzett kályhák samottozása. Tűzhelyek és kályhák raktáron. Levesesik. Csapó 87. 144 10. 5

Kosztümöket, kabátokat izlésesen készítek, fordítok, alakítok „Margó” Bethlen uca 29. 1029 12. 17

Függönyöket, csipkészővel, köplianyagokat, sötétképpetys és mintás imprimé anyagokat olcsón. Rothermere 36. Keresztépület, 626 10. 3

Aranyat, ezüstöt, brilliánt magas áron veszek. Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. 814 12. 6

Légóttalmi felszerelések, góbcinképek pamuttal, fehérneműk előrajzolása és hímzése. Pethő szaküzletében. Szent Anna 10. Zászlók. 1951 9. 29

Önkéntes urak! Bevonuláskor rendeljék meg ruhájukat Tegdesnél. Kálvin tér 19: Püspöki palota. 539 12. 2

Bundát készíttessen még a tél beállta előtt Katona Vilmos szücsmesternél, Simonffy 2. 26 12. 18

Ócska deszkák, gerendák, szarúfák, oszlopok olcsón eladó. Bőszörményi út 2. 622

Ócska ruhaneműket veszek. eladok. bizonyonyba vállalom. Siket Antalné, Nyil 34. 608

Bőrtalpalást utalvány nélkül „Hungária” raktól bőrtalpalást vállalom. Gyorsfalpaló. Kápolnássy 2. 597

Fehérműjavítást és kézi gomblyukkötést vállalom. Jókai 16. 629

Új szüesszalont! Legújabb modellek szeriut új bundák, alakítások, javításokat vállalom. muffok, gyermeklabzsákok raktáron. Szent Anna 5. I. em. Budainál. 1313 12. 10

Kosztümöket, kabátokat, ruhákat szép kivitelben olcsón készítek. Futó Juliska, Péterfia 37. 1231 10. 10

Legolcsóbban fest, tisztít Weisz, Arany János uca 29. szám. 1940 vv.

Paplanokat pehelyből, vattából, ócska paplanokat portalanítva készítek Nagy Gyula, Sas 2. 624 10. 3

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra. Ferenc József 59. Telefon: 23-39. 800 vv.

Hő- és sárcipők javítását felelősséggel mellet vállalom. Weisz műszerész. Piac 66. 1420 12. 12

KERESLET

Fogaranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Fränkl, Piac 56. ezelőt Frohner mellet. 98 11. 30

Keresek megvételre, — esetleg használatra 50 —60 darab karosszéket. Teleki 25. 555

OKTATÁS

Simai gyors- és gépiróiskolába állandóan beiratkozhat. — Piac 73. Államvizsga. Vidékieknek vasúti kedvezmény. 245 10. 10

Naményi Zoltán gyorsíró, gépiróiskolában szept. közepén új tanfolyamok, Vidékieknek vasútkedvezmény. Államvizsga. Batthyány 1. 1628 9. 28

Számstantanítót keresztemény. keresek VI. tanú gimnázista tanulóhoz. Cím a kiadóban. 579

HANGSZER

Hegedűtanítást vállalom. Érdeklődni lehet Egyetemi Testvérképzőben. Nyéki Irén. 336

Gramofon, töleseres, kétrugós, metszeli üvegoldallal, 40 hanglemezzel olcsón eladó. Csapó 27. irodában. 613

Zongora (rövid) bérbeadó, esetleg eladó. — Gärtner, Kút 104. 623

RÁDIO

Rádiókészülék vásárlásánál, javításnál forduljon bizalommal Szabó Lajos műszerészhez. — Csapó 86. Telefon: 32-54. 1987 12. 31

BÚTOR

Hálószobák, ebédők, kombinált szobák, konyhaberendezések — Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt. 752 10. 19

Keményfa hálószobák nagy választékban asztalosnál. — Mérsékel árak, Hatvan 39. 1988 10. 5

Jókarban lévő hálószobabútor eladó. Hatvan 59. 571

Ebédőbútor eladó. Ferenc József út 89. Keresztépület. 534

Barokk faragott háló, ebédő, íróasztal, rádió, hármasszekrény eladó. Kossuth 51. 1788 10. 4

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben. Piac 71. 592 12. 25

AUTO MOTOR KERÉKPÁR

Sache segédmotor kitűző állapotban eladó. — Szabó illatszertár, Csapó 62. 617

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Központban lévő szoba, konyha, spájz, fűskamrából álló lakásomat elcserelelném különálló kerti lakással. Cím: Erzsébet 10. ajtó 3. 557

Andrássy út 24. egy szoba, konyha lakás és 1200 négyzetű föld azonnal kiadó. Értekezni Pécsi és Pap ügyvédeknel, Iparkamara. 633

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Kiadó villában 2 szoba, fürdőszoba, esetleg bútorozva, pinckonyhával. Megtekinthető fe: 4-5 óráig Szatmár u. 7. (DMKE-hez 2 perc.) 607

LAKÁST KERES

2-3 szobás, konyhás üres lakást keresek október 1-re. Üvé palota I. em. 11. 565

Fiatallakó házaspár egyszobás lakást keres, három hónapi bért fizet. Bihar 6. 595

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejárattal bútorozott szoba egy vagy két személyre kiadó. — Cím a kiadóban. 616

Kiadó bútorozott nagy szoba, előszoba, esetleg konyhasználattal — lakber. félve előre fizetendő. Csörsz uca 27. Megbeszélés Méliusz tér 1. 630

Egyetemi hallgató bútorozott szobát keres főútvonalon úri családnál frdősobahasználattal, lehetőleg ellátással. Cím: sürgősen kérem Bika szálloda 201. szoba. 628

Bútorozott szoba október elsejére kiadó főiskolásnak vagy tisztviselőnek. Rákóczi 28. 627

Uccai parkettes bútorozott szoba október 1-re kiadó. Rákóczi 11. Megtekinthető d. e. 10-ig. d. u. 4-ig. 626

Bútorozott különbejárattal szép uccai szoba kiadó. Hatvan u. 2. I. e. 624

VEGYES

Eladó nagyobb mennyiségű vályog, téglá, gerenda, szildeszka, Gerébtelep, Endre u. 14. 582

ELVESZETT

Elveszett Puskás Mária névre szóló munkakönyv. Beesületes megtaláló jutalom ellenében Piac u. 5. sz. alá adja le. 593

HASZNÁLT RUHA — CIPO

Férfi és fiú átmeneti kabát, fiúöltöny, férfi nadrág eladó. Simonffy 38. 611

Eladó lovassági extra uniformis, box és gumicsizma. Gimes, Arany János 54. 594

Gyermek tavaszi kabátok, 38. számú fiú felcipő, női szvettel, egyéb holmik eladók. Megtekinthető d. u. 2-4-ig. Hadházi u. 27. 4. ajtó. 625

INGÓSÁG VÉTEL

Magas árat fizetünk régi cinnedényekért, családi ékszerekért, bútorokért, szőnyegekért, órákért, dísztárgyakért, festményekért, bútorait is legjobban az Ingóság-közvetítőben értékesítheti, püspöki palota tel. 87-99. 1131 v. v.

Jókarban lévő gyermekágyat keresek megvételre. Ajtó u. 25. 591

INGÓSÁG ELADÁS

Vastag kályha csövel, könyökkel olcsón eladó. Hadházi 27. I. 15. 613

Javításra szoruló kis-méretű szőlőprés 50 pengőért eladó. Domokos Lajos u. 6. 599

Egyszerű nagyobb öntöttvaskályha 20 pengőért eladó. Domokos Lajos u. 6. 598

Egy jó írógép eladó. — Cím a kiadóhivatalban. 578

ELADÓ HÁZ

Fülöp u. 22. sz. ház sürgősen eladó. Értekezni ott. 540

Székely hadosztály u. 20. sz. ház eladó. Érdeklődni Bercsényi u. trafik. 1206

Eladó Tanító u. 7. sz. ház nagy telekkel, istállókkal. Értekezni vasárnap Kigyó 31. 615

Nagyeseladónak olcsóbban eladó beköltözhető adómentes száraz szoba, konyha. Cím kiadóban. 619

Eladó a Hévízezer u. 53. számú ház, timárnak, hízalónak alkalmas, 400 öles gyümölcsös. 2 szoba, konyha, stb. elutazás miatt. 483

Eladó kis családi ház kettő szoba, nyárikonyha, pince, 351 négyzetű szőlő 7000 pengő. Homokkert, Hegyi Mihályné u. 25. Úgynevezett kizárva. 586

4000 pengőért eladó kedvező fizetési feltételek mellett ház jömenetelű fűszerüzlettel — Nagyszalenta u. 41. Értekezni lehet Tegez 54. 581 10. 9

Eladó a Lónyai uca 26. számú kettős családi ház 500 négyzetű földdel. Értekezni Csapó uca 39. 318

13.000 P-ért két szoba, konyha, élskamra és mellékhelyiségekből álló alapincézett ház, 300 négyzetű kert, istálló, göré, ólak eladó. Érdeklődni Sámsoni út 27. 537

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

Bérelnek vagy vennék kisebb családi házat — készpénzzel és tétellel. Cím a kiadóban. 606

ELADÓ HÁZHELY

Hajdúszoboszlón, a föld mellett lévő Béromszőlőskertben egy 994 négyzetű és egy 832 négyzetű öles telek eladó. Érdeklődni Nagy Sándor ingatlaniroda Csapó u. 27. Távbeszélő 33-15. vv 1730

Vágóhídi villamosmegálló mellett házbélyek sürgősen eladók. Értekezni Pécsi és Papp ügyvédeknel, Werbőczy 4. 1436 9. 30

ELADÓ FÖLD

Vámosperesen 2 hold szőlő, gyümölcsös, jó lakóházzal, körülkerítve kérünk 4300 pengő felével megvehető. Kiseb-nagyobb házak eladók. Pataky, Péterfia 53. 539

4 hold föld a Piac dűlőben eladó. Domb 2. 590

Hűsz katasztrális jó fekete föld Biharban eladó, ugyanott 50 katasztrális hold felesbe kiadó. Értekezni Piac 68. II. em. 3. 274

Nyolc hold tanyás föld szőlővel eladó, vagy bérbeadó. Érdeklődni Bercsényi trafik. 1205

ELADÓ ÁLLAT

Eladó három darab hízónak való süldő. Jókai 19. 621

Előzetes kiadás
PÁLFI JÓZSEF
Kiadóhivatalban
DR. SZIGETHY GYULA
ügyvéd
Kiadó és nyomja a
RSZÁMULI KÖNYV- és LAPKADÓ
RÉSZVÉLTÁRSASÁG
Feltételek nyomtatásánál
SZIGETHY ERŐS